

D(i)e eeuwige jeugd!

***Nota integraal jeugdbeleid
gemeente Schijndel***

vastgesteld 2003

INHOUDSOPGAVE

	pagina
INHOUDSOPGAVE	2
INLEIDING	3
Hoofdstuk 1	6
Paragraaf 1.1	6
Paragraaf 1.2	8
Hoofdstuk 2	10
Paragraaf 2.1	10
Paragraaf 2.2	11
Paragraaf 2.4	13
Paragraaf 2.5	14
Hoofdstuk 3	15
Paragraaf 3.1	15
Paragraaf 3.2	22
Paragraaf 3.3	23
Paragraaf 3.4	24
Paragraaf 3.5	24
Paragraaf 3.6	25
Hoofdstuk 4	26
Hoofdstuk 5	28
Paragraaf 5.1	28
Paragraaf 5.2	28
Paragraaf 5.3	28
Paragraaf 5.4	29
Paragraaf 5.5	29
Paragraaf 5.6	30
Paragraaf 5.7	31
Bijlagen	32
Bijlage 1	33
Bijlage 2	40
Bijlage 3	43
Bijlage 4	47
Bijlage 5	48
Bijlage 6	49

Steller: A. Boselie

INLEIDING

In 1993 is de nota Lokaal Samenhangend Jeugdbeleid “Omdat het om mensen gaat” vastgesteld. Er is in de afgelopen bijna 10 jaren veel gebeurd en tot stand gebracht. In hoofdstuk 2 wordt een en ander in beeld gebracht. Het is tijd even terug te kijken naar wat goed en minder goed is, maar vooral om vooruit te kijken hoe we verder gaan.

Allereerst treft u in hoofdstuk 1 de stand van zaken in Schijndel. Hierin zijn opgenomen een aantal demografische gegevens, beschikbare voorzieningen, etc.

In hoofdstuk 2 wordt verder ingegaan op de actuele ontwikkelingen op het gebied van jeugdbeleid in relatie tot andere (gemeentelijke) beleidsterreinen. In dit hoofdstuk worden ook de doelstellingen en speerpunten van beleid voor de komende vijf jaren vastgelegd. In hoofdstuk 3 worden deze speerpunten verder uitgewerkt. Hoofdstuk 4 geeft inzicht in financiële aspecten en beslispunten.

Tenslotte treft u in hoofdstuk 5 een korte samenvatting aan van de belangrijkste onderwerpen uit de nota. Verder worden in dit hoofdstuk concrete doelstellingen en meetpunten en –momenten vastgelegd.

Uitgangspunten voor de nota:

Voor het in deze nota beschreven integraal jeugdbeleid wordt uitgegaan van de volgende algemeen geldende basisprincipes:

- ❖ Lokaal jeugdbeleid is gebaseerd op **feitelijk inzicht** in de bestaande en toekomstige maatschappelijke positie van jeugdigen op alle leeftijdsgebieden, vertaald naar alle beleidsterreinen en geconcretiseerd naar de lokale situatie.
- ❖ Lokaal jeugdbeleid moet worden gezien als een **continu en planmatig proces** van ontwikkeling, vaststelling, uitvoering, evaluatie en bijstelling van een samenstel van maatregelen en voorzieningen.
- ❖ Lokaal jeugdbeleid is een **primaire verantwoordelijkheid** van de **lokale overheid** en deze maakt daarbij gebruik van alle wettelijke bevoegdheden en mogelijkheden, die aan de lokale overheid gegeven zijn.
- ❖ Het lokaal jeugdbeleid gaat ervan uit dat jeugdigen **gelijk worden behandeld** aan volwassenen. Jeugdigen kunnen van dezelfde grondrechten gebruik maken, zoals dit ondermeer verwoord is in de Grondwet en in internationale verdragen als de Conventie van de Rechten van het kind. Alleen op basis van **leeftijdsspecifieke** argumenten kunnen voor jeugdigen afwijkende maatregelen gekozen worden.
- ❖ Het lokaal jeugdbeleid gaat uit van een **groei naar zelfstandigheid** en van **toenemende eigen verantwoordelijkheid** van jeugdigen. Beleidsmaatregelen en voorzieningen zullen in stimulerende zin aansluiten bij de ontwikkelingsfasen, die jeugdigen doormaken in dit groeiproces.
- ❖ Het lokaal jeugdbeleid gaat uit van de erkenning van het recht van jeugdigen op een **eigen plaats** en op **eigen cultuurbeleving** en van de positieve betekenis hiervan voor zowel de ontwikkeling van de jeugdige zelf tot zelfstandig en verantwoordelijk volwassene als voor de ontwikkeling van de samenleving als geheel.
- ❖ Het lokaal jeugdbeleid houdt rekening met en sluit aan bij de **verschillen** die er tussen jeugdigen bestaan.
- ❖ Het beleid schenkt **bijzondere aandacht** aan groepen van jeugdigen, die in **achterstand- of probleemsituaties** verkeren of dreigen te verkeren. Bijzondere doelstellingen hierbij zijn niet alleen het opheffen van (potentiële achterstanden, maar tevens het bevorderen van de maatschappelijke participatie en van de maatschappelijke weerbaarheid van deze groepen.
- ❖ Voorwaarde is dat in **alle** gemeentelijke beleidssectoren aandacht besteed wordt aan de huidige en toekomstige positie van jeugdigen. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de **integraliteit van beleid** in de afzonderlijke beleidssectoren ten behoeve van jeugdigen.
- ❖ Jeugdigen moeten in staat gesteld worden **invloed uit te oefenen** op de totstandkoming, uitvoering en evaluatie van beleid.

Hoofdpijnendocument

Als basis voor deze nota heeft de hoofdpijnendocument integraal jeugdbeleid gediend, zoals deze op 18 februari 2002 behandeld is in de commissie welzijn. Dit hoofdpijnendocument treft u aan in bijlage 6.

Communicatie

In het voortraject van de totstandkoming van de nota zijn (individuele) gesprekken gevoerd met de verschillende partners in het veld. Hierbij is genoemde hoofdpijnnotitie als leidraad gebruikt.

Gemeentelijk jeugdbeleid versus landelijk en provinciaal beleid

De basis voor het integraal jeugdbeleid is gelegen in de Welzijnswet 1994. Deze wet geeft wettelijke regels omtrent het welzijnsbeleid in Nederland. In de wet is hierover de volgende definitie opgenomen:

Welzijnsbeleid is de gezamenlijke inspanning van de overheden op maatschappelijk en sociaal-cultureel terrein, die tot doel heeft, in samenwerking met het particulier initiatief en andere betrokkenen:

1° De ontplooiingsmogelijkheden van mensen te vergroten en hun zelfredzaamheid alsmede hun deelname aan de samenleving te stimuleren mede om te voorkomen dat mensen in een achterstandspositie geraken;

2° De personen die in een achterstandspositie zijn geraakt mogelijkheden te bieden hun positie te verbeteren;

3° Het welbevinden van personen in de samenleving op andere wijze te bevorderen.

In artikel 4 van deze wet worden specifiek o.a. de volgende terreinen benoemd:

- welzijn jeugd, behoudens voor zover de Wet op de jeugdhulpverlening van toepassing is;
- kinderopvang;
- sociaal-cultureel werk;
- emancipatie;
- sport.

De Welzijnswet 1994 gaat uit van complementair bestuur. Er wordt dus van uitgegaan dat de drie bestuurslagen – rijk, provincie en gemeente – elkaar aanvullen. Hierbij zijn de verantwoordelijkheden strikt gescheiden. Een en ander is als volgt geregeld.

❖ **Het rijk**

Het rijk is verantwoordelijk voor het beleid inzake de landelijke functie. Deze nogal cryptische omschrijving houdt in dat het rijk zich bezig houdt met de volgende activiteiten:

- 1 Het volgen, signaleren en analyseren van ontwikkelingen in de samenleving;
- 2 Het stimuleren van nieuw beleid, nieuwe voorzieningen en activiteiten;
- 3 Het zorgdragen voor innovatieve projecten met een landelijke betekenis;
- 4 Het zorgdragen voor internationale uitwisselingen van informatie;
- 5 Het zorgdragen voor een landelijke infrastructuur, waaronder landelijke organisaties.

Het rijk houdt zich dus voornamelijk bezig met de grote lijnen en landelijke tendensen. Een goede voeding van wat zich afspeelt in de samenleving is hierbij van belang. De gemeente kan hierbij een belangrijke rol spelen, omdat dit de bestuurslaag is die het dichtst bij de mensen staat.

Naast deze taken vanuit de Welzijnswet 1994 heeft het rijk op diverse andere terreinen een nadrukkelijke invloed op jeugdigen. U kunt hierbij denken aan de onderwijswetgeving, leerplicht, de Tabakswet, etc.

❖ **De provincie**

De provincie is op grond van de Welzijnswet 1994 verantwoordelijk voor het beleid inzake het steunfunctiewerk. Onder steunfunctiewerk wordt verstaan het geheel van activiteiten, die het uitvoerend werk ondersteunen. In het kader van het jeugdbeleid is de belangrijkste steunfunctie K2, in 2002 voortgekomen uit een fusieproces, waar ook het Brabants Steunpunt Jeugdwelzijn in is opgegaan.

Verder is een belangrijk gegeven dat de provincie op grond van de Wet op de jeugdhulpverlening verantwoordelijk is voor de jeugdzorg. De provincie hecht aan een goede aansluiting tussen jeugdzorg en preventief jeugdbeleid. Hiertoe heeft zij een convenant afgesloten met de gemeenten. Dit convenant zal in 2003 geactualiseerd worden. De gemeenten zetten hierbij in op de fysieke aanwezigheid van Bureau Jeugdzorg, afstemming tussen algemeen maatschappelijk werk en de jeugdzorg en opvoedingsondersteuning. Het convenant zal ter vaststelling aangeboden worden aan de gemeenteraad. In Schijndel is het Bureau Jeugdzorg reeds fysiek aanwezig met een kantoor in BIZZI.

❖ **De gemeente**

De gemeente is op grond van de Welzijnswet 1994 verantwoordelijk voor het beleid inzake het uitvoerend werk. De wet verstaat hieronder het geheel van maatschappelijke en sociaal-culturele activiteiten, rechtstreeks gericht op personen of groepen van personen in de samenleving. De gemeente heeft de taak tot het ontwikkelen van het *preventief* beleid. Dit betekent dat de gemeente primair zorg draagt voor de aanwezigheid en effectiviteit van voorzieningen en maatregelen, die gericht zijn op het voorkómen van (verergering van) problemen of stoornissen van lichamelijke, geestelijke, sociale of pedagogische aard.

Hoewel curatief beleid is toevertrouwd aan de provincie is er een grijs gebied, waarin de gemeente nadrukkelijk opereert. Immers, als overheidslaag die het meest zicht heeft op de lokale situatie, is de gemeente dé instantie om signalen op te pikken en hiermee ook praktisch iets te doen. Dit is niet altijd ingegeven door ideële overwegingen, maar vaak uit zorg voor de lokale leefgemeenschap. Dat de maatschappelijke discussie over waarden en normen – of beter nog: het op gang komen van een normale en open communicatie – hierbij nadrukkelijk naar voren komt, zal niet verbazen.

Effectmeting

Effecten meten van preventief beleid is lastig. Immers, preventief beleid beoogt het voorkomen van ongewenste ontwikkelingen, in dit geval bij jeugdigen. Niettemin is het wel mogelijk meetinstrumenten te ontwikkelen, voor zover deze al niet ontwikkeld zijn. Daarbij is het belangrijk dat exact aangegeven wordt wat je wil meten. Het is aan de gemeenteraad om hiervoor de kaders aan te geven.

Het ligt voor de hand in ieder geval periodiek te toetsen hoe jeugdigen, opvoeders en intermediairen¹⁾ hierover denken. Met ingang van 2003 zal de GGD iedere vier jaren een uitgebreid onderzoek doen onder jeugdigen. Hieraan gekoppeld kan eenzelfde onderzoek plaatsvinden onder ouders en intermediairen. Het jaar 2003 kan zo beschouwd worden als 0-meting.

Bijlagen

In de bijlagen is ondersteunende informatie opgenomen.

¹⁾ Onder intermediairen worden in deze nota verstaan opvoeders in de tweede lijn zoals het onderwijs, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, verenigingen, etc.

HOOFDSTUK 1 STAND VAN ZAKEN

In dit hoofdstuk wordt de feitelijke situatie in Schijndel beschreven. Peiljaar is 2001. Over hoeveel jeugd hebben we het in Schijndel? Hoe is de spreiding over de diverse wijken? Welke voorzieningen zijn er? Het gaat dus om een inventarisatie. In dit hoofdstuk wordt geen analyse gemaakt van het effect van de voorzieningen. Dit gebeurt in hoofdstuk 2.

1.1 Demografische gegevens

Op 1 januari 2001 had Schijndel 22.954 inwoners. Hiervan waren er 7.097 jonger dan 25 jaar. Het gaat dus om 30,9% van de bevolking. Ter vergelijking: in 1980 was dit nog 44,6%; in 1985 40,5%; in 1990 37,35 en in 1993 (vorige nota) 36,6%.

Tabel 1	Regio Den Bosch	Schijndel	Afwijking van regio	Schijndel Prognose
1990	35,07	37,29	+ 2,20	37,29 (1993)
1995	32,21	33,61	+ 1,40	33,52 (1993)
2000	32,10	30,90	- 1,20	31,61 (1993)
2005	30,50*			30,15 (2002)
2010	29,20*			29,20 (2002)
2015	28,34*			27,80 (2002)
2020	27,60*			26,55 (2002)

* = prognose

Uit dit overzicht blijkt dat Schijndel – ten opzichte van de regio – versneld aan het vergrijzen is; althans de aanwas van jeugdigen loopt steeds verder en versneld terug. Het percentage jeugdigen van 30,9% werd in 1993 pas voorzien voor 2005 en is dus reeds bereikt.

Dit maakt het enigszins moeilijk om aan te geven hoe de verdere ontwikkeling zal zijn. Absolute cijfers kunnen hierbij enige ondersteuning bieden. Onderstaand zijn de cijfers weergegeven per leeftijdsgroep, waarbij 2001 is afgezet ten opzichte van 1993 (vorige peildatum).

Tabel 2	1993	2001	Afwijking
0-4 jarigen	1163	1191	+2,41%
5-12 jarigen	2511	2401	-4,38%
13-17 jarigen	1514	1531	+1,13%
18-25 jarigen	2813	1974	-29,83%
0-25 jarigen	8001	7097	-11,30%

Het lijkt erop dat de aanwas zich stabiliseert. Overigens zijn de leerlingen prognoses hiermee op de lange termijn mee in strijd. De vraag is overigens in hoeverre deze cijfers op zo'n lange termijn erg betrouwbaar zijn. Vooralsnog zijn zij geen aanleiding te verwachten dat dit tot fundamentele beleidswijzigingen zou moeten leiden.

Aantal 5-12 jarigen	1993	2001	2005	2010	2015	2020
	2511	2401	2385	2282	1944	1812

Omdat mensen langer leven neemt het aandeel jeugdigen in de samenleving voorlopig nog wel langzaam verder af. Gezien de opbouw van Schijndel is het overigens interessanter te weten hoe de spreiding van de jeugd over de diverse wijken in Schijndel is. Onderstaand schema geeft hiervan een beeld in percentages per leeftijdsgroep per wijk.

Tabel 3	0-2 jarigen			3-4 jarigen			5-12 jarigen		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw	Totaal
Boschweg noordoost	11,48	10,71	11,09	11,00	10,45	10,72	11,58	10,79	11,19
Molendijk	0,98	0,00	0,49	0,69	0,70	0,69	0,56	0,78	0,67
Hopstraat	10,16	7,47	8,82	7,22	8,36	7,79	5,75	5,31	5,53
Bonkelaar/Grevekeur	5,57	7,47	6,52	6,87	5,57	6,22	8,79	8,36	8,57
Boschweg zuidwest	2,30	3,90	3,10	4,12	3,83	3,98	3,75	3,74	3,75
De Borne	3,61	3,90	3,75	3,09	3,14	3,11	6,15	5,05	5,60
Centrum	5,57	4,22	4,90	3,44	6,97	5,20	6,79	6,96	6,88
De Beemd	8,20	7,47	7,83	6,53	8,71	7,62	9,35	11,05	10,20
Plein	16,72	21,75	19,24	19,24	23,00	21,12	16,53	14,97	15,75
Hoevenbraak	10,16	6,82	8,49	8,25	5,92	7,09	8,71	6,88	7,79
Hulzebraak	7,21	6,17	6,69	6,87	5,92	6,40	4,71	6,09	5,40

**Tabel 3
(vervolg)**

	0-2 jarigen			3-4 jarigen			5-12 jarigen		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw	Totaal
Wijbosch	4,59	10,39	7,49	7,22	5,92	6,57	4,55	6,01	5,28
Duin	0,66	0,65	0,65	1,37	0,35	0,86	0,56	0,87	0,71
Rooiseheide	0,98	0,00	0,49	1,03	0,35	0,69	0,16	0,87	0,52
Buitengebied oost	5,90	3,90	4,90	5,50	3,48	4,49	3,75	4,26	4,01
Buitengebied west	5,90	5,19	5,55	7,56	7,32	7,44	8,31	8,01	8,16
	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

**Tabel 3
(vervolg)**

	13-17 jarigen			18-25 jarigen			totaal 0-25 jarigen		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	man	vrouw	Totaal
Boschweg noordoost	13,68	14,55	14,11	20,73	17,39	19,06	13,69	12,78	13,24
Molendijk	0,77	0,79	0,78	0,30	0,72	0,51	0,66	0,60	0,63
Hopstraat	3,87	3,57	3,72	3,37	4,66	4,02	6,08	5,87	5,97
Bonkelaar/Grevekeur	8,77	9,26	9,02	5,56	7,14	6,35	7,11	7,56	7,34
Boschweg zuidwest	6,32	4,63	5,48	9,13	7,97	8,55	5,12	4,81	4,97
De Borne	8,00	8,99	8,50	7,84	9,32	8,58	5,74	6,08	5,91
Centrum	6,19	7,94	7,07	7,14	8,70	7,92	5,83	6,96	6,39
De Beemd	9,29	8,47	8,88	8,43	10,14	9,29	8,36	9,17	8,76
Plein	13,29	15,87	14,58	9,72	11,59	10,66	15,10	17,44	16,27
Hoevenbraak	8,26	8,33	8,30	3,37	4,66	4,02	7,75	6,52	7,14
Hulzebraak	3,61	3,17	3,39	3,17	3,52	3,35	5,12	4,98	5,05
Wijbosch	5,29	4,63	4,96	5,75	3,83	4,79	5,48	6,16	5,82
Duin	0,65	0,40	0,52	0,30	0,83	0,56	0,71	0,62	0,66
Rooiseheide	0,65	0,66	0,65	0,50	0,52	0,51	0,66	0,48	0,57
Buitengebied oost	3,10	1,85	2,47	5,75	2,48	4,12	4,80	3,20	4,00
Buitengebied west	8,26	6,88	7,57	8,93	6,52	7,73	7,79	6,78	7,29
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

In tabel 3 vallen een aantal zaken op. De wijken Boschweg noordoost en Plein zijn de wijken met veruit de meeste jeugdigen met respectievelijk 13,24% en 16,27%. Hierbij ligt in Boschweg noordoost de nadruk op de "oudere" jeugd, terwijl Plein goed is voor maar liefst bijna 20% van de 0 t/m 4 jarigen.

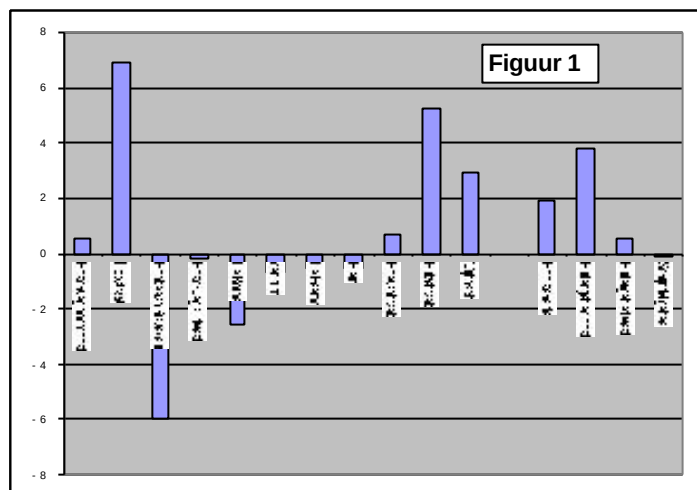
Toch zegt dit niet alles. Immers, de diverse wijken in Schijndel zijn van verschillende omvang. Dit heeft gevolgen voor de onderlinge verhoudingen in bevolkingsaantallen. In tabel 4 is onder de kolom bevolkingstotalen aangegeven welk percentage inwoners in welk deel van Schijndel woont. Op basis hiervan kunnen de afwijkingen vastgesteld worden in de percentages van de jeugdigen in Schijndel tot 25 jaar in de onderscheiden delen van Schijndel. Dit geeft tevens een duidelijk beeld van de delen van Schijndel waar de vergrijzing relatief groot is en waar sprake is van relatief jonge wijken.

tabel 4

	Totaal 0-25 jarigen			totaal bevolking			Afwijking %<25
	man	Vrouw	totaal	man	Vrouw	totaal	
Boschweg noordoost	13,69	12,78	13,24	12,64	11,69	12,17	1,07
Molendijk	0,66	0,60	0,63	0,65	0,68	0,67	-0,04
Hopstraat	6,08	5,87	5,98	4,41	4,32	4,37	1,60
Bonkelaar/Grevekeur	7,11	7,56	7,34	6,62	6,58	6,60	0,74
Boschweg zuidwest	5,12	4,81	4,97	6,25	5,81	6,03	-1,06
De Borne	5,74	6,08	5,91	5,92	6,00	5,96	-0,05
centrum	5,83	6,96	6,40	8,62	11,20	9,91	-3,52
De Beemd	8,36	9,17	8,77	10,34	10,51	10,43	-1,66
Plein	15,10	17,44	16,27	12,58	12,93	12,75	3,52
Hoevenbraak	7,75	6,52	7,14	9,92	9,62	9,77	-2,64
Hulzebraak	5,12	4,98	5,05	4,46	4,37	4,41	0,63
Wijbosch	5,48	6,16	5,82	4,94	5,37	5,15	0,67
Duin	0,71	0,62	0,67	0,50	0,50	0,50	0,16
Rooiseheide	0,66	0,48	0,57	0,49	0,46	0,47	0,10
Buitengebied oost	4,80	3,20	4,00	3,92	3,09	3,51	0,49
buitengebied west	7,79	6,78	7,29	7,75	6,86	7,30	-0,02
totaal Schijndel	3631	3466	7097	11529	11425	22954	0

en De Beemd. Het gaat dus om de (relatief) oudere wijken in Schijndel. Hierbij valt op dat deze ontwikkeling niet opgaat voor de wijk Boschweg noordoost en het kerkdorp Wijbosch. Een verklaring hiervoor is waarschijnlijk dat er in de wijk Boschweg noordoost met relatief veel huurhuizen er regelmatig doorstroming plaatsvindt met starters, die een nieuw gezin stichten. Het kerkdorp Wijbosch is qua bevolkingssamenstelling in evenwicht en heeft in de afgelopen jaren juist een “geboortegolf” gekend. Hetzelfde geldt overigens voor buitengebied oost. In figuur 1 is de (relatieve) vergrijzing in beeld gebracht. Uit onderstaande tabel blijkt dat het aandeel 0-4 jarigen in 2001 ten opzichte van 1993 nauwelijks meer afwijkt. Het aandeel is met slechts 0,1% afgenomen. Dit lijkt inderdaad de constatering te bevestigen dat de geboortedaling min of meer gestopt is. Dit wil niet zeggen dat er geen grote verschillen per wijk/buurt zijn.

	0-4 jarigen in % van de bevolking		
	1993	2001	+/-
Boschweg noordoost	4,2	4,7	0,5
Hopstraat	3,0	9,9	6,9
Bonkelaar/Grevekeur	11,0	5,0	-6,0
Boschweg zuidwest	3,2	3,0	-0,2
De Borne	5,6	3,0	-2,6
Centrum	3,3	2,6	-0,7
De Beemd	4,3	3,8	-0,5
Plein	8,7	8,2	-0,5
Hoevenbraak	3,4	4,1	0,7
Hulzebraak	4,7	9,9	5,2
Wijbosch	5,8	8,7	2,9
Rooiseheide	4,5	6,4	1,9
Buitengebied oost	5,8	9,6	3,8
Buitengebied west	4,1	4,6	0,5
Schijndel geheel	5,3	5,2	-0,1

1.2 Beschikbare voorzieningen

Bij de ontwikkeling van het integraal jeugdbeleid vormt de rode draad de analyse van een driedial milieus, te weten:

- 1 De opvoedingsomgeving
- 2 Arbeid en scholing
- 3 De sociale omgeving

1.2.1 1^e ontwikkelingsmilieu: opvoedingsomgeving

Dit milieu omvat de primaire leefomgeving van de jeugdige: de feitelijke opvoedingssituatie en leefomgeving. In de eerste levensjaren is het kind vrijwel volledig afhankelijk van de ouders/opvoeders. De (zelfstandige) actieradius is beperkt tot woning en woonomgeving. Geleidelijk vergroot het zijn of haar actieradius, wordt minder afhankelijk van ouders/opvoeders en gaat uiteindelijk veelal zelfstandig wonen. Voorzieningen (waarvoor de overheid medeverantwoordelijk is) liggen met name op de terreinen van opvoedingsondersteuning, gezondheidszorg, kinderopvang, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting.

1.2.2 2^e ontwikkelingsmilieu: arbeid en scholing

Dit milieu omvat de kaders, waarmee de jeugdige in aanraking komt in zijn of haar verdere ontwikkeling: onderwijs en (voorbereiding op) arbeid. De overheidsbemoeienis heeft hierbij vooral betrekking op onderwijs, arbeid en inkomen.

1.2.3 3^e ontwikkelingsmilieu: sociale omgeving

Het derde ontwikkelingsmilieu waarin jeugdigen verkeren heeft vooral betrekking op de eigen sociale omgeving. Zoals reeds aangegeven wordt de actieradius van jeugdigen groter naarmate ze ouder worden. Zij krijgen vrienden en vriendinnen, kiezen hun eigen vrije tijdsbesteding, nemen deel aan sportclubs, jeugd- en jongerenclubs, aan allerlei cultuuruitingen, aan vormen van recreatie, educatie en creativiteitsontwikkeling.

De taken van de overheid hier vooral voorwaardenscheppend op het terrein van met name jeugd- en jongerenwerk, sociaal-cultureel werk, sport en cultuur.

In bijlage 1 (pagina 30) treft u per milieu aan welke voorzieningen in Schijndel aanwezig zijn. Het overzicht is inventariserend van karakter. Er wordt geen oordeel gegeven over de mate van effectiviteit danwel op welk gebied er duidelijk “witte” vlekken zijn. Hierop wordt in hoofdstuk 3 ingegaan.

Hoofdstuk 2 Beoordeling actuele situatie

2.1 Een terugblik

Hieronder is aangegeven wat er van de beleidsvoornemens uit 1993 terechtgekomen is en hoe actueel deze nog zijn.

+ = <i>gerealiseerd</i> +/- = <i>deels gerealiseerd</i> - = <i>niet of nauwelijks gerealiseerd</i>		+	+/-	-	Activiteit
Aanbevelingen					
1.	Er dient permanente aandacht voor jeugdbeleid te komen.				
2.	Jaarlijks demografische gegevens met betrekking tot jeugdigen per wijk actualiseren				
3.	Integrale advisering over beleidsonderwerpen met betrekking tot jeugd (verder) ontwikkelen				
4.	Er dient een structurele informatievoorziening opgezet te worden voor jongeren teneinde participatie bij het gemeentelijk beleid te bevorderen.				Politieke jongerendag
5.	Bij de ontwikkeling van bestemmingsplannen dient een aparte paragraaf gewijd te worden aan "de jeugd".				
6.	Naast prioriteit voor "bouwen voor ouderen" dient eveneens prioriteit gegeven te worden aan "bouwen voor jongeren".				In het nieuwe coalitiebeleidsprogramma is dit wel benoemd
7.	Ontwikkelen van een speelruimteplan				Plan is in uitvoering
8.	Op het gebied van verkeersveiligheid dient er in de woonwijken een voorrangspositie te komen voor de zwakkere verkeersdeelnemer.				Rechts voorrang Verkeersveiligheidsplan is gereed (30/60 km)
Projecten					
1.	Structurele participatie jeugdigen bij beleid.				Politieke jongerendag
2.	Ontwikkeling opvoedingsondersteuning				EBC's
3.	Ontwikkeling speelruimteplan				in uitvoering
4.	Vrije tijdsbesteding 13-17 jarigen				Bizzi
5.	Culturele vorming en participatie				Kunstbende Archimedes Actieplan cultuurbereik BIZZI
6.	Verkeersveiligheid jeugdigen				3VO verkeersouders 30 km zones
7.	Bevordering roldoorbreking				
8.	Arbeidsmarkttoeleiding				Implementatie in CWI
Algemeen: Vuurwerkproject Project alcohol en andere drugs Project kadervorming Project werk-/beleidsontwikkeling					

Buiten bovenvermelde projecten (uit de nota) zijn gedurende de afgelopen jaren nog een aantal projecten in gang gezet.

	Project	huidige verantwoordelijke	Opmerking
A	Jeugdhulpverleningsproject Schijndel (JPS)	Bureau Jeugdzorg	ingebod in regulier aanbod
B	Jeugdinformatiepunt	BIZZI	inbedden in ondersteuningsaanbod opvoeding in EBC's
C	Big Deal		deels nog in uitvoering via de Gezonde school
D	project SCORE	JSSS	implementeren in regulier aanbod BIZZI/jongerenwerk?
E	Educatieve Basiscentra	stuurgroep EBC	
F	Project straatgroepen	politie/jongerenwerker	samenwerking wijkraden; Schijndel In Gesprek nieuwe stijl
G	Project tieneropvang	BIZZI	Scholierencafé

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er nogal het een en ander in gang gezet is in de afgelopen jaren. Een aantal witte vlekken, zoals die geconstateerd zijn de nota, zijn inmiddels ingevuld:

▪ vrije tijdsbesteding 13-17 jarigen	Cultureel Jongerencentrum BIZZI
▪ jeugdhulpverlening	Locatie Bureau Jeugdzorg
▪ jeugdinformatie	Jeugd InformatiePunt (JIP)

De nadruk heeft de afgelopen jaren dus met name gelegen op het invullen van geconstateerde "witte vlekken". Enerzijds richtte de aandacht zich op het organiseren van de zorgstructuur voor jeugdigen in de problemen, de zgn. curatie; anderzijds ging het hierbij om een planmatige aanpak voor het creëren van voorzieningen (cultureel centrum, speelruimteplan); voorzieningen dus in het kader van het preventief jeugdbeleid.

2.2 Beoordeling situatie per ontwikkelingsmilieu

De feitelijke leefsituatie van jeugdigen kan dus beschouwd worden aan de hand van de drie ontwikkelingsmilieus (zie paragraaf 1.2 op bladzijde 9).

Deze drie ontwikkelingsmilieus vormen in feite de belangrijkste terreinen waarop de overheid invloed uitoefent op de maatschappelijke positie en het toekomstperspectief van jeugdigen. Afhankelijk van de leeftijd en de positie van de jeugdige zullen de accenten van overheidsbemoeienis kunnen verschillen.

Navolgend wordt aandacht besteed aan de huidige stand van zaken met betrekking tot de drie ontwikkelingsmilieus. Rode draad hierbij is het uitgangspunt van een zo ononderbroken ontwikkeling van jeugdigen.

➤ 1^e milieu: opvoedingsomgeving

Kinderopvangvoorzieningen

Er is sprake van een goede spreiding van voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen in Schijndel. De ontwikkelingen in de kinderopvang zijn de afgelopen jaren stormachtig geweest en er is nog steeds sprake van een groeimarkt. Naar verwachting treedt op 1 januari 2004 de Wet Basisvoorziening Kinderopvang in werking. Vanaf dat moment zal er sprake zijn van een volledige marktwerking. De pioniersfase is bijna voorbij.

Positiebepaling gemeente m.b.t. peuterspeelzaalwerk

Ook bij het peuterspeelzaalwerk is sprake van een grote ontwikkeling. Het wordt in snel tempo geprofessionaliseerd. De rol binnen de Educatieve BasisCentra vereist dat de gemeente de positie van deze werksoort nadrukkelijk tegen het licht houdt en aangeeft aan welke randvoorwaarden voldaan zal moeten –worden. In paragraaf 3.1 zal hierop uitgebreid worden ingegaan.

Opvoedingsondersteuning

Opvoedingsondersteuning staat volop in de belangstelling, en terecht. De omstandigheden in een steeds complexer wordende samenleving bemoeilijken voor ouders een ongestoorde begeleidende rol. De buitenwereld komt steeds meer binnen in de leefwereld van kinderen. Televisie, internet, GSM; prachtige media, maar ... met alle voor- en nadelen.

Regievoering

In principe zijn alle primaire voorzieningen in Schijndel beschikbaar, die zowel preventief als probleemoplossend kunnen worden ingezet. Gelukkig hebben de betrokken organisaties hun verantwoordelijkheid duidelijk voor ogen en zijn ook bereid daarnaar te handelen. Van de gemeente wordt wel een actieve rol als regisseur verwacht. Dit mag echter niet betekenen dat de gemeente alle oplossingen zou moeten aandragen (met name ook in financieel opzicht).

Veiligheid

Met de (start van de) uitvoering van het verkeersveiligheidsplan en speelruimteplan worden belangrijke fysieke voorwaarden in de openbare ruimte ingevuld. Met de uitvoering van het verlichtingsplan en projecten voor de verlichting van brandgangen zal in fysieke zin het geval van sociale veiligheid toenemen.

Positie woningmarkt

De positie van de jeugd op de woningmarkt is zwak. Met name voor alleenstaande starters is het betrekken van zelfstandige woonruimte zeer moeilijk. De laatste berichten vanuit de provincie op het gebied van de contingentering bieden hoop. In het coalitiebeleidsprogramma is aangegeven dat binnen de mogelijkheden om woningen te bouwen van deze woningen een derde deel beschikbaar moeten komen voor jongeren.

▪ **2^e milieu: arbeid en scholing**

Scholing is een belangrijk instrument binnen het preventief jeugdbeleid. Tenslotte, alles is erop gericht dat kinderen zich uiteindelijk ontwikkelen tot zelfstandige volwassenen, die voldoende bagage hebben het zelfstandig te rooien in hun verdere leven. Economische zelfstandigheid is hierbij een voorwaarde. In Schijndel is het onderwijs nabij. Wat staat dan nog in de weg als jeugdige je rugzak te vullen met kennis en vaardigheden om uiteindelijk die zelfstandigheid te bereiken? Nou,....er kan van alles tegenzitten.

Ononderbroken ontwikkeling

De basis voor een zo optimaal mogelijke ontwikkeling wordt al vroeg gelegd. De belangrijkste spelers in het veld – zowel onderwijs als jeugdzorgorganisaties – erkennen dit. Deze spelers zijn al met elkaar en de gemeente in gesprek en zoeken gezamenlijk naar de meest optimale aanpak. Deze is in principe zowel op ouders als op de jeugdigen zelf gericht. Belangrijkste taak is voor zowel gemeente als de betrokken organisaties een vorm te vinden, waarbij ouders bereikt worden op het moment dat het nodig is.

De (in ontwikkeling zijnde) Educatieve BasisCentra (EBC's) vervullen hierbij een spilfunctie. In paragraaf 3.1 wordt hierop uitgebreid ingegaan.

GOA

Bekeken wordt verder hoe het Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid (GOA) hierin naadloos kan worden geïntegreerd. De door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen geboden (financiële) mogelijkheden zijn echter beperkt. De GOA-regeling dwingt de gemeente in een zodanig keurslijf dat aansluiting bij de dagelijkse praktijk lastig is. Het ministerie is inmiddels gevraagd om toestemming om de GOA-gelden te kunnen aanwenden op een wijze, die aansluit op de Schijndelse situatie.

Arbeidsbemiddeling

De arbeidsbemiddeling geschiedt door het CWI (Centrum voor Werk en Inkomen) in Veghel. Momenteel is de situatie zodanig dat sprake is van een sluitende aanpak. Die jongeren, die niet toegeleid kunnen worden naar arbeid, krijgen een specifiek traject. Vaak wordt hierbij de WSD ingeschakeld, omdat er meestal sprake is van in de persoon gelegen factoren. Het gaat overigens maar om een enkeling per jaar.

➤ **3^e milieu: sociale omgeving**

In dit milieu gaat het om de sociale vorming. Ofwel, er zijn heel veel voorzieningen en activiteiten, die weliswaar als gewoon beschouwd worden, maar o zo belangrijk zijn voor de ontwikkeling van jeugdigen. Ze dragen enorm bij aan de persoonlijkheidsvorming, die zo belangrijk is voor de ontwikkeling tot een nadenkende burger.

Verenigingen

Schijndel beschikt over een rijk bloeiend verenigingsleven, waarin met name op sportgebied er voor vrijwel elk wat wils is. Het verenigingsleven speelt een grote rol bij socialiseringsprocessen. Voorzieningen als bibliotheek en Hertog Jancentrum bieden mogelijkheden tot individuele geestelijke en creatieve ontplooiing.

Binnen het preventief jeugdbeleid speelt het verenigingsleven dus een belangrijke rol. Middels de nota vrijwilligersbeleid probeert de gemeente instrumenten aan te reiken om de continuïteit van het verenigingsleven te waarborgen.

Jeugdwerk

De situatie in het jeugdwerk baart wel enige zorgen. In de afgelopen jaren zijn enkele jeugdverenigingen in de moeilijkheden gekomen en zelfs ter ziele gegaan. Denk hierbij aan TOP en

Creatief Alico. Belangrijkste oorzaak was het gebrek aan continuïteit door te weinig vrijwilligers. Zorgden in het verleden ouders vaak nog voor continuïteit, in de huidige tijd is door de arbeidsparticipatie deze zekere factor verdwenen. Er is een tendens dat het gat wellicht opgevuld gaat worden door buitenschoolse voorzieningen. Dit betekent echter wel dat er van een zekere professionalisering sprake zal zijn. Het is de vraag in hoeverre dit voor jeugdigen uit bepaalde bevolkingsgroepen vanwege de financiering niet een te hoge drempel zal opwerpen. Van de andere kant liggen er ook kansen. Als bijvoorbeeld de EBC's meer als buurtvoorziening gaan functioneren liggen hier ook voor de jeugd kansen. Op dit moment is de jeugd teveel aangewezen op speciaal voor hen bestemde ruimten. Dit komt de communicatie tussen de verschillende generaties niet ten goede.

Cultureel jongerencentrum BIZZI

Cultureel jongerencentrum BIZZI biedt uitstekende mogelijkheden voor vrije tijdsbesteding. Het is een voor jongeren (met name tieners) herkenbare jongerenaccommodatie. Het kan worden beschouwd als voorportaal en oefenruimte voor het toekomstige uitgaansleven.

Het project Tieneropvang in de vorm van het scholierencafé in BIZZI ontwikkelt zich in de praktijk goed voor die tieners die op een of andere manier behoefte hebben aan een alternatief voor de thuissituatie na schooltijd.

BIZZI is onlangs geëvalueerd, zodat verleden, heden en toekomst van het centrum nog specifiek aan de orde komen in een apart traject. Wij volstaan hier met de constatering dat BIZZI in het kader van het preventief jeugdbeleid de functie vervult waarvoor het is opgezet.

2.3 Huidige speerpunten

De volgende twee onderwerpen staan momenteel volop in de belangstelling:

Opvoedingsondersteuning	❖ Ontwikkeling van de samenwerking en afstemming binnen de EBC's met betrekking tot aandachtskinderen; ❖ Steunpunt opvoedingsondersteuning per EBC; ❖ Ontwikkeling Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid; ❖ Voor- en vroegschoolse educatie.
Straatgroepen	❖ Beperking overlastsituaties ❖ Communicatie tussen jongeren en hun omgeving ❖ Activering ❖ Aandacht voor risicovolle situaties (o.a. middelengebruik)

Met bovengenoemde onderwerpen hebben ook andere ontwikkelingen raakvlakken. Dit is ook logisch. De integrale benadering bij beleidsontwikkeling komt steeds beter uit de verf. Zaak is dan ook goed te onderscheiden in welke gevallen gericht beleid, waarbij de jeugd leidraad is, gerechtvaardigd is en wanneer volstaan kan worden met een jeugdparagraaf in een beleidsnota over willekeurig welk onderwerp.

Zoals al aangegeven is een integrale beleidsbenadering noodzakelijk. Er zijn een aantal beleidsterreinen, die een directe relatie met integraal jeugdbeleid hebben.

Woon- en leefomgeving	▪ Speelruimteplan ▪ Verkeersveiligheid ▪ Verlichting ▪ Sociale veiligheid
Visie kunst en cultuur	▪ Actieplan cultuurbereik ▪ Kunstbende ▪ Kunsteducatie
Vrijwilligersbeleid	▪ Activering ▪ Vorming en ontwikkeling ▪ Ontwikkeling sociale vaardigheden en verantwoordelijkheidsgevoel
Lokaal Onderwijsbeleid	▪ Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid (GOA) ▪ Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) ▪ EBC-ontwikkeling
Lokaal Sportbeleid	▪ Sportstimulering
Nota lokaal gezondheidsbeleid	▪ Middelengebruik ▪ Sport en beweging

2.4 Speerpunten planperiode 2003-2007

De komende planperiode (2003-2007) zal de aandacht zich richten op de navolgende speerpunten:

1. ononderbroken ontwikkeling van jeugdigen
2. communicatie: de jeugd en zijn omgeving en maatschappelijke participatie
3. risicogedrag
4. culturele vorming en participatie
5. discriminatie en tolerantie
6. wonen

Deze speerpunten worden in hoofdstuk 3 verder uitgewerkt.

Hoofdstuk 3 Bespreking speerpunten 2003-2007

De komende planperiode (2003-2007) zal de aandacht zich dus richten op de volgende speerpunten:

- 1 Ononderbroken ontwikkeling van jeugdigen
- 2 Communicatie: de jeugd en zijn omgeving
- 3 Risicogedrag
- 4 Culturele vorming en participatie
- 5 Discriminatie en tolerantie
- 6 Wonen

3.1 Ononderbroken ontwikkeling van jeugdigen

Kernpunt is vroegsignalering. Hiervoor is het functioneren van een goede zorgstructuur essentieel. In de afgelopen periode zijn de bouwstenen gelegd voor deze zorgstructuur. Deze structuur is opgebouwd als een tweetrapsraket. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat – totdat kinderen naar het voortgezet onderwijs gaan – de ouders/verzorgers hierbij de meest nadrukkelijke rol spelen en daarna de jeugdige zelf. Immers, op het moment dat jeugdigen het voortgezet onderwijs gaan volgen is er sprake van een versnelling in de ontwikkeling in – in ieder geval – het gevoel van – eigenstandigheid bij de jeugdige zelf. Gemakshalve spreken we over de periode 12- en 12+. Zoals al aangegeven zijn de bouwstenen voor de zorgstructuur gelegd.

3.1.1. Structuur 12-

De zorgstructuur is georganiseerd rond de EBC-gedachte. Kernpartners binnen een Educatief Basiscentrum zijn het peuterspeelzaalwerk, het primair onderwijs, kinderopvang, Thuiszorg, Jeugdgezondheidszorg, Bureau Jeugdzorg en Algemeen Maatschappelijk Werk. Binnen het EBC staan twee thema's centraal:

- Ondersteuning ouders/verzorgers bij opvoedingsvraagstukken.
- Vroegsignalering

Op termijn komen er in Schijndel vier Educatieve Basiscentra (zowel inhoudelijk als fysiek).

- ⇓ EBC Zuid (De Regenboog)
- ⇐ EBC Centrum (De Heijcant)
- ⇒ EBC Oost
- ↑ EBC Noord

▪ **Ondersteuning ouders bij opvoedingsvraagstukken**

Er is geen ouder, die als professioneel vader of moeder de wereld van het ouderschap binnentapt. Als er ergens sprake is van ervaringsleren is het wel als je een kind hebt, laat staan als er meerdere hebt. Natuurlijk, er zijn natuurtalenten, maar? Je hebt als ouder niet alles zelf in de hand. Er kunnen in de kinderen zelf gelegen factoren een rol spelen. De buitenwereld heeft invloed op jou en je kind. En in een gezinssituatie, compleet of incompleet, is er altijd sprake van sociale verbanden; en die verlopen niet altijd harmonieus. Kortom, vragen, vragen en nog eens vragen. Juist in de periode, waarin ouders nog sterk bepalend zijn bij de ontwikkeling van hun kind is het goed als zij bij twijfel of gebrek aan kennis ondersteund worden.

Opvoedingsondersteuning is een van de essentiële instrumenten in het kader van preventief jeugdbeleid. Niets is zo funest als de situatie, waarin een ouder twijfelt, en – niet wetend wat te doen – zomaar iets doet of – erger nog – de verkeerde keuze maakt. God zegene de greep. Evenals zwangerschapsgymnastiek zou het normaal moeten zijn als *beide* (aspirant)ouders een gedegen introductie c.q. (voor)opleiding krijgen in het ouderschap. Dit is natuurlijk niet te verplichten, maar eigenlijk zouden (aspirant) ouders geen enkele schroom moeten hebben toe te geven dat zij als onwetenden aan het karwei beginnen.

Feit is dat dit vaak wel het geval is. Feit is ook dat in veel gevallen de opvoeding al zoveel energie kost dat je als ouder bijna geen tijd meer over hebt om ook nog eens een keer tijd vrij te maken voor het – in alle rust – begeleid verdiepen in opvoedingsvraagstukken. In hoeveel gevallen gebeurt dit vaak pas als het al te laat is? En dan kost het enorm veel energie.

Het is dan ook zaak aan te sluiten bij de leefwereld van ouders en een zodanig aanbod in Schijndel te realiseren dat het voor ouders aantrekkelijk is hiervan gebruik te maken. Een werkgroep is bezig het bestaande aanbod in kaart te brengen en witte vlekken te benoemen. Naar aanleiding hiervan wordt een plan voor opvoedingsondersteuning opgesteld. Kern van het plan

zal zijn – analoog aan de EBC-gedachte m.b.t. vroegsignalering – een doorlopend programma te realiseren vanaf het moment dat (aspirant)ouders het eerste contact hebben met het consultatiebureau. Dit programma dient bij voorkeur binnen de muren van het EBC te draaien. Voor invoering wordt gekoerst op start schooljaar 2003/2004.

▪ **Vroegsignalering**

Er is inmiddels overeenstemming bij de partners over een systeem, waarbij specifiek aandacht is voor aandachtskinderen bij overdrachtsituaties. De werkwijze is neergelegd in de nota “Inhoudelijke werkwijze Educatieve Basiscentra”. Overigens moeten ouders toestemming geven voor de overdracht van gegevens. Momenteel wordt nog gebruik gemaakt van verschillende kindvolgsystemen. Het verdient aanbeveling minimaal deze systemen op elkaar af te stemmen. Meest ideaal is uiteraard dat van hetzelfde systeem gebruik gemaakt wordt.

Bij signalering van probleemsituaties wordt bij kinderen van 0 tot en met 2 jaar actie ondernomen door de Thuiszorg en/of de kinderopvang. Vanaf 2 jaar kunnen deze situaties ingebracht worden in het JeugdAdviesTeam (JAT). Hierbij worden ouders altijd betrokken en zo nodig aangesproken. Het Bureau Jeugdzorg speelt in het JAT een centrale rol. Dit is ook logisch omdat deze instantie de toegang is tot de geïndiceerde jeugdzorg. Uitgangspunt is zorg op maat. Vaste leden van het JAT zijn het Bureau Jeugdzorg, de interne begeleider van het basisonderwijs (vervult deze functie ook voor peuterspeelzaal) en de jeugdarts.

3.1.1.1. Randvoorwaarden voor het draaien van een EBC

Onderscheid moet gemaakt worden tussen inhoudelijke randvoorwaarden en facilitering. Een stuurgroep EBC, waarin alle kernpartners zitting hebben, heeft zich hierover gebogen. Wij staan achter de aanbevelingen van de stuurgroep. Allereerst wordt ingegaan op de inhoud.

3.1.1.a. Inhoudelijke randvoorwaarden

3.1.1.a.1. Kern van de EBC-gedachte.

Basis voor het invoeringsplan is:

“ Het versterken en ondersteunen van een ononderbroken en doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen van 0-14 jaar en het bieden van ondersteuning aan ouders bij het vormgeven en uitvoeren van hun verzorgende en opvoedende taken. Daartoe wordt een breed aanbod gedaan met een dusdanige inhoud, vormgeving en wijze van aanbieden dat de onderdelen van het aanbod elkaar versterken”.

De stuurgroep zal een bredere ontwikkeling zeker niet belemmeren. Hierbij moeten wijkspecifieke aspecten in de toekomst mogelijk zijn.

3.1.1.a.2. Inhoud en vormgeving EBC's, (uniform)

Bij de inrichting van elk EBC dienen onderstaande uitgangspunten te worden gehanteerd:

1. Elk EBC moet een geïntegreerd aanbod doen van onderwijs, zorg en opvoeding/vorming (cultuur is nog een vraagpunt) voor kinderen en ouders/verzorgers.
2. Elk EBC moet gericht zijn op de eigen omgeving. Hiermee wordt bedoeld dat de vorm en inhoud van het aanbod per EBC moeten zijn gebaseerd op de specifieke vragen van de doelgroep (kinderen en hun ouders/verzorgers) in het eigen verzorgingsgebied van het betreffende EBC.
3. Elk EBC heeft de mogelijkheid om een eigen pedagogisch klimaat te creëren. Datzelfde geldt voor de onderwijskundige visie.
4. Elk EBC maakt gebruik van het lokale zorg- en opvoedings/vormingsaanbod. Hiermee wordt bedoeld de uniforme zorgstructuur met uniforme zorgprotocollen. De samenwerkingsprotocollen worden in de stuurgroep EBC vastgesteld.
5. Voor de opzet en uitvoering van dit aanbod zijn nodig:
 - a) Een overlegstructuur met alle partners. (zie bijlage 1: netwerk 12-)
 - b) Flexibel gebruik van de beschikbare ruimtes.
 - c) Het gebruik maken van de beschikbare deskundigheden en medewerkers.
 - d) Afspraken over beheer en organisatie.
 - e) Een lage drempel voor ouders.
 - f) Duidelijkheid binnen de organisatie over de regie en de coördinatie.

Elk EBC maakt een invoeringsplan, ook de reeds gestarte. Dit plan moet voor akkoord worden ondertekend door alle participanten, incl. de oudergeleding. In het invoeringsplan zouden in ieder geval de volgende onderdelen moeten zijn opgenomen:

- a) De doelen die voor de gehele planperiode (bijv. 4 jaar) worden gesteld.
- b) De vertaling van de lange termijn doelen naar een korte termijn werkplan.
- c) De activiteiten die worden ondernomen om de genoemde doelen te bereiken.
- d) De rol die de betrokken werkveldorganisaties spelen in de voorbereiding en de uitvoering.
- e) Een overzicht van de investeringen in tijd en andere zaken.
- f) Een beschrijving van de communicatie- en besluitvormingsstructuur.
- g) Duidelijkheid over het gebruik van ruimtes en andere voorwaardenscheppende zaken.

3.1.1.a.4. Aansturing

Dit alles betekent voor de structuur van het overleg tussen de EBC's dat dit eveneens plaatsvindt met vertegenwoordigers van organisaties die allen hun eigen verantwoordelijkheid hebben en behouden. Centraal hierin staat de Stuurgroep EBC met als doel het coördineren van de invoering van EBC's op basis van het mandaat van de betrokken werkveldorganisaties. De Stuurgroep is niet opgehangen aan de gemeentelijke organisatie. Zij heeft een adviserende cq. besluitvormende status voor alle betrokken organisaties. Deze status is voor de deelnemers afhankelijk van het mandaat dat zij bezitten binnen hun eigen organisatie. De gemeente kan hierbij overigens een kartrekkende rol vervullen, maar ook juist enige afstand nemen.

De Stuurgroep EBC heeft de volgende concrete taken:

1. Het formuleren van beleid over de uitgangspunten en doelen, de invulling, de facilitering en ieders bijdrage hierbij.
2. Het volgen van de uitvoering.
3. Evalueren.
4. Het indien wenselijk bijstellen van het beleid.
5. Het vaststellen van de taakomschrijving van de coördinator.
6. Het aansturen van de coördinator.
7. Zorgdragen voor eenduidige informatievoorziening naar alle betrokken partijen.
8. Het leveren van een bijdrage aan het draagvlak in de betrokken organisaties.

Bij de uitvoering van deze taken laat de stuurgroep zich dus bijstaan door een coördinator. Deze richt zich niet zozeer op de concrete invoering van de afzonderlijke EBC's, maar op de coördinatie van de invoering voor alle EBC's binnen Schijndel. De beschikbaarheid van deze coördinator is essentieel voor de voortgang van de EBC-ontwikkeling.

3.1.1.a.5. Coördinatie

De concrete taken van de coördinator zien er als volgt uit:

1. Is adviseur van de Stuurgroep EBC.
2. Levert een bijdrage aan het voorbereidend werk voor de Stuurgroep EBC.
3. Ondersteunt het opstellen van een invoeringsplan per EBC.
4. Benoemt de "best practices" en maakt deze zo goed mogelijk overdraagbaar.
5. Volgt de ontwikkelingen (in het land) en brengt deze indien zinvol in bij de Stuurgroep en bij afzonderlijke EBC's.

Een inschatting van de benodigde formatie coördinatie (op jaarbasis) is als volgt:

Scholing		40
Invoeringsplannen EBC's	4 EBC's x 8 keer x 10 uur	320
Stuurgroep	4 x 6	24
nota's, e.d.	12 dagen x 8 uren	96
Bijhouden lectuur	10 dagen x 8 uur	80
Contacten onderhouden		40
Overleg met gemeente		40
Netwerk 12-	8 x 4 uur	32
Totaal productieve uren		672

Dit houdt in dat op jaarbasis (inclusief improductieve uren) ongeveer 980 uren beschikbaar zouden moeten zijn. Dit is ongeveer 18 uur per week, ofwel ongeveer 0,5 fte.

3.1.1.b. Facilitering

Op een aantal punten wordt nadrukkelijk richting gemeente gekeken. Dit is ook logisch. De gemeente is primair verantwoordelijk voor het preventief jeugdbeleid. De regierol ligt dus ook bij de gemeente.

Voor wat betreft de coördinatie ligt de keuze voor of de gemeente bereid (en in staat) is deze coördinatiefunctie op zich te nemen. Hierbij kan een onderscheid gemaakt worden tussen de invoeringsfase van het invoeringsbeleid en de situatie dat deze is afgerond. Op dat moment zal het aantal uren kunnen verminderen.

Op dit moment is er onvoldoende ambtelijke capaciteit om als gemeente inhoud te geven aan het inhoudelijke verhaal van het invoeringsbeleid. Het is bovendien de vraag of over voldoende inhoudelijke bagage wordt beschikt. Wel is er capaciteit voor de regierol (kartrekkersfunctie stuurgroep).

Project invoeringsplannen EBC's

Gezien het voorgaande ligt het voor de hand de invoering van de inhoudelijke plannen binnen de EBC's te beschouwen als een project. Gezien het belang van deze invoeringsplannen is de gemeente bereid hierin fors te investeren en de coördinatiefunctie voor haar (financiële) rekening te nemen. Daarnaast is de gemeente bereid haar kartrekkersfunctie binnen de stuurgroep te blijven vervullen. Als projectperiode wordt gedacht aan een periode van drie jaren. Na afloop van deze periode dienen de invoeringsplannen in de EBC's geïmplementeerd en ingebed te zijn.

Facilitering peuterspeelzalen

Naast de behoefte aan deze coördinatiefunctie dient er met name duidelijkheid te komen over facilitering van de personele invulling voor de peuterspeelzalen. Op dit moment worden alleen de productieve uren (feitelijke aanwezigheid bij openstellingen) in de subsidiëring meegenomen. Voorbereidingstijd en in- en uitruimen wordt gecompenseerd door de niet gewerkte uren in de vakantie. De noodzakelijke uren van overleg worden echter in vrije tijd (onbetaald) gewerkt. Bij een "volwassen" inhoudelijke invulling van de EBC's en de rol daarin van het peuterspeelzaalwerk is de huidige situatie niet reëel. Vooruitlopend op de herijking van de subsidies in de loop van 2003 zal hiervoor in ieder geval een voorlopige oplossing gevonden moeten worden. Voorlopig wordt uitgegaan van de besluitvorming in de raad van december 2001, waarbij de gemeente 50% van de kosten voor haar rekening neemt. De rest komt voor rekening van de ouders.

De Stichting Schijndelse Peuterspeelzalen ijvert al enkele jaren voor een coördinatiefunctie voor het peuterspeelzaalwerk. Wij opteren eerder voor een aansluiting bij het basisonderwijs of de kinderopvang. Hierbij dient het peuterspeelzaalwerk wel als werksoort herkenbaar te blijven.

Gebouwelijke voorzieningen

Realisatie vier EBC's

Op termijn komen er in Schijndel dus vier Educatieve Basiscentra, al dan niet met dependances. Inmiddels zijn er twee EBC's via nieuwbouw gerealiseerd: Navolgend geven we inzicht in de huidige stand van zaken.

❖ *Nieuwbouw De Regenboog, met een dependance in Wijbosch;*

Dit EBC heeft met twee peuterspeelzalen te maken, De Paddestoel in Wijbosch en Paultje. Hoewel nog maar enkele jaren geleden opgeleverd is gebleken dat prognoses en praktijk nogal uiteenlopen. De ruimte voor de buitenschoolse opvang blijkt in de praktijk te klein. Dit heeft vooral te maken met de praktische gebruiksmogelijkheden als gevolg van het architectonisch ontwerp.

Daarnaast is gebleken dat de prognoses voor de aanwas van leerlingen als gevolg van de realisering van het bestemmingsplan Hulzebraak te voorzichtig zijn geweest.

Kortom, EBC De Regenboog kampt met een chronisch ruimtetekort. Met het oog op de – naar verwachting spoedige – verdere realisering van bestemmingsplan Hulzebraak, dient er een op de toekomst gerichte structurele oplossing te komen. Plannen hiervoor worden ontwikkeld.

❖ *Nieuwbouw De Heijcant*

Geen bijzonderheden. In dit gebouw verzorgt Stichting Kinderopvang Schijndel de buitenschoolse opvang en is een nieuwe peuterspeelzaal gevestigd ('t Apestaartje).

❖ *Oost*

EBC-oost staat voor het schooljaar 2003/2004 in de planning. Het gaat hier om een drietal gebouw die zich in onmiddellijke nabijheid bevinden van elkaar (Scouting, De Beemdschool en OBS DE Kring). De voorziening voor buitenschoolse opvang is inmiddels gerealiseerd in het scoutinggebouw. Er zijn inmiddels gelden gereserveerd voor de bouw van een nieuwe peuterspeelzaal en een multifunctionele EBC-ruimte. De twee basisscholen (Beemd en De Kring) en peuterspeelzaal De Toverbal pleiten voor een zodanige aanbouw dat hiermee een herkenbaar EBC ontstaat. Dit vergt echter waarschijnlijk een extra investering.

❖ *Noord*

Het EBC-noord staat gepland voor het jaar 2007. Nog niet duidelijk is op welke wijze dit EBC vorm gegeven zal worden, noch op welke locatie. Het verdient aanbeveling hiervoor ook uitstedebouwkundig oogpunt een visie te formuleren.

Beheersmatige aspecten

Naast facilitaire aspecten op inhoudelijk vlak spelen ook beheersmatige aspecten een rol. Wij achten hierbij geen rechtstreekse faciliterende rol voor de gemeente weggelegd. Het beheer van een EBC behoort tot de reguliere bedrijfsactiviteit van de "bewoners" van het EBC. Bij gebruik van het gebouw door derden kunnen kosten hiervan doorberekend worden.

3.1.1.c Beslispunten

Een en ander leidt tot de volgende beslispunten:

	Besispunt	Bevoegdheid	Bijzonderheid
1	Uitbreiding uren (hoofd)leidsters	Stichting Schijndelse Peuterspeelzalen	Onvoldoende subsidie
2	Coördinatiefunctie invoeringsplannen EBC	Stuurgroep	Formatie c.q. budget
3	Instellen uitvoeringsnetwerk 12-	Stuurgroep	Binnen reguliere formatie
4	Aanwijzen voorzitter JeugdAviesTeam	Stuurgroep/Bureau Jeugdzorg	Binnen ambulante uren
5	Uitbreiden inzet Interne Begeleiders voor alle peuterspeelzalen en de buitenschoolse opvang	Primair onderwijs	Geen budget beschikbaar
6	Invoeren uniform kindvolgsysteem	Partners EBC	Aansluiting bij basisonderwijs?

	Onderbouwing	totaal extra kosten	Wie budgetteert
1	36 leidsters x € 22,00 x 26 uren 5 hoofdleidster x € 26,61 x 28 uren	€ 20.592,00 € 3.725,99	Gemeente/bestuur PSZ Gemeente/bestuur PSZ
2	Afhankelijk van beslissing: - 672 uren x € 80,00	€ 53.760,00	Gemeente
3	Geen extra financiële consequenties		
4	Binnen ambulante uren		
5	4 EBC's x 2 uren x € 852,20 per jaar t.b.v. psz	€ 6.817,59	Gemeente/bestuur PSZ
6			

3.1.2. Zorgstructuur 12+

Zoals al aangegeven richt de aandacht zich hierbij meer en meer op de jongere zelf. Op het moment dat kinderen naar het voortgezet onderwijs gaan voltrekken zich grote veranderingen. De pubertijd breekt aan (of is al aangebroken). Er wordt een steeds grotere zelfstandigheid verwacht. Onzekerheid slaat toe of juist het tegendeel. De tienerleeftijd is ook de periode, waarin de jonge mens uitgroeit tot de persoonlijkheid, die bepalend is voor de rest van zijn of haar leven.

Naast het verder vullen van de rugzak met cognitieve kennis en vaardigheden is nadrukkelijk aandacht vereist voor de verdere ontwikkeling van sociale vaardigheden. Kernbegrippen zijn hierbij:

- Weerstand bieden aan ..
- Weerbaarheid vergroten
- Assertiviteit vergroten
- Zelfdiscipline ontwikkelen
- Zelfreflectie bevorderen

Kortom: het bevorderen van sociaal gedrag. Immers, sociaal gedrag achten wij als samenleving gewenst. In de paragrafen 3.2 en 3.5 komen we hierop nog terug.

Met in het achterhoofd het gegeven dat deze periode voor de overgrote meerderheid van de jeugd redelijk rimpelloos verloopt, concentreren we ons op diegenen voor wie dit niet het geval is. Als we de kern van de EBC-gedachte doortrekken, kunnen we vaststellen dat de scholen voor voortgezet onderwijs ook hier bij uitstek de plaatsen zijn waar vroegsignalering kan plaatsvinden. We zitten in Schijndel in de “gelukkige” situatie dat er sprake is van een redelijk overzichtelijk beeld. Ruim 92% van de leerplichtigen zit op slechts drie scholen, waarvan ruim driekwart (77%) op het Eldecollege. Gymnasium Bernrode (9,1%) en Beekvliet (6,4%) volgen op ruime afstand (zie tabel 10 in de Bijlage).

Het Eldecollege is dus een belangrijke “vindplaats” om jeugdigen met problemen vroegtijdig op te sporen. Andere vindplaatsen zijn naast de andere scholen de openbare ruimte en meer besloten ruimten zoals BIZZI en het verenigingsleven.

De zorgstructuur 12+ wordt georganiseerd rond twee structuren:

- 1 Zorgstructuur onderwijs
- 2 straatgroepenoverleg

3.1.3.1 Zorgstructuur onderwijs

Voor de verdere invulling van de zorgstructuur kan aangesloten worden bij de systematiek zoals deze is ingevoerd bij de EBC's via het JeugdAdviesTeam (JAT). Tot op heden bestond er binnen het Eldecollege al een netwerk rond de jeugdzorg. Dit netwerk hield zich echter niet of nauwelijks met individuele gevallen bezig, maar meer met algemene thema's. Voordeel was wel dat belangrijke aanbieders van jeugdzorg reeds in het netwerk deelnamen.

Inmiddels is binnen het Eldecollege besloten een nieuwe zorgstructuur in te voeren per februari 2003. Er komen vier zorgteams:

- ❖ Zorgteam onderbouw VMBO
- ❖ Zorgteam bovenbouw VMBO
- ❖ Zorgteam onderbouw HAVO/VWO
- ❖ Zorgteam bovenbouw HAVO/VWO

Nieuw binnen de zorgstructuur is de introductie van schoolmaatschappelijk werk. Uitgaande van een groeimodel zal het schoolmaatschappelijk werk in eerste instantie deel gaan uitmaken van de zorgteams in het VMBO. Op termijn zal het aantal uren wellicht uitgebreid kunnen worden. Het zou hierbij zeer welkom zijn als de provincie in de komende zittingsperiode van provinciale staten de 50%-subsidieregeling voor schoolmaatschappelijk werk continueert. Met ingang van 2004 zou Schijndel hiervan dan ook gebruik kunnen maken. Het budget voor 2003 is opgesoupeerd. Tijdens open spreekuren kunnen uiteraard alle leerlingen de schoolmaatschappelijk werker consulteren. Van het zorgteam maken de volgende functionarissen deel uit:

- ❖ Technisch voorzitter
- ❖ Afdelingsleiders
- ❖ Vertrouwenspersoon
- ❖ Schoolmaatschappelijk werker (voorlopig alleen zorgteams VMBO)

Nauw verbonden aan het team zijn de schoolpsycholoog en leerplichtconsulent. De leerplichtconsulent kan voor het onderwijs een spilfunctie vervullen. Hiervoor is het noodzakelijk dat deze een goed inzicht heeft in de leerlingen- en verzuimadministratie. Hij is bij uitstek degene, die dwarsverbanden kan leggen gezien zijn contacten met de leerlingen en hun ouders. Middels huisbezoeken kan een beeld gevormd worden van de thuissituatie. Als zodanig kan hij dan beschouwd worden als de ogen en oren van het netwerk jeugdzorg. Binnen de zorgteams ligt de nadruk op het vrijwillige karakter van de zorg. Zonodig kan de leerplichtconsulent net even die drang uitoefenen dat ouders en leerlingen overtuigd raken van het nut van hulpverlening.

Daarnaast neemt de leerplichtconsulent ook deel aan het straatgroepenoverleg (zie 3.1.3.2.). In voorkomende situaties kan hij gemakkelijk de link leggen tussen verzuim en gedrag buiten schooltijd.

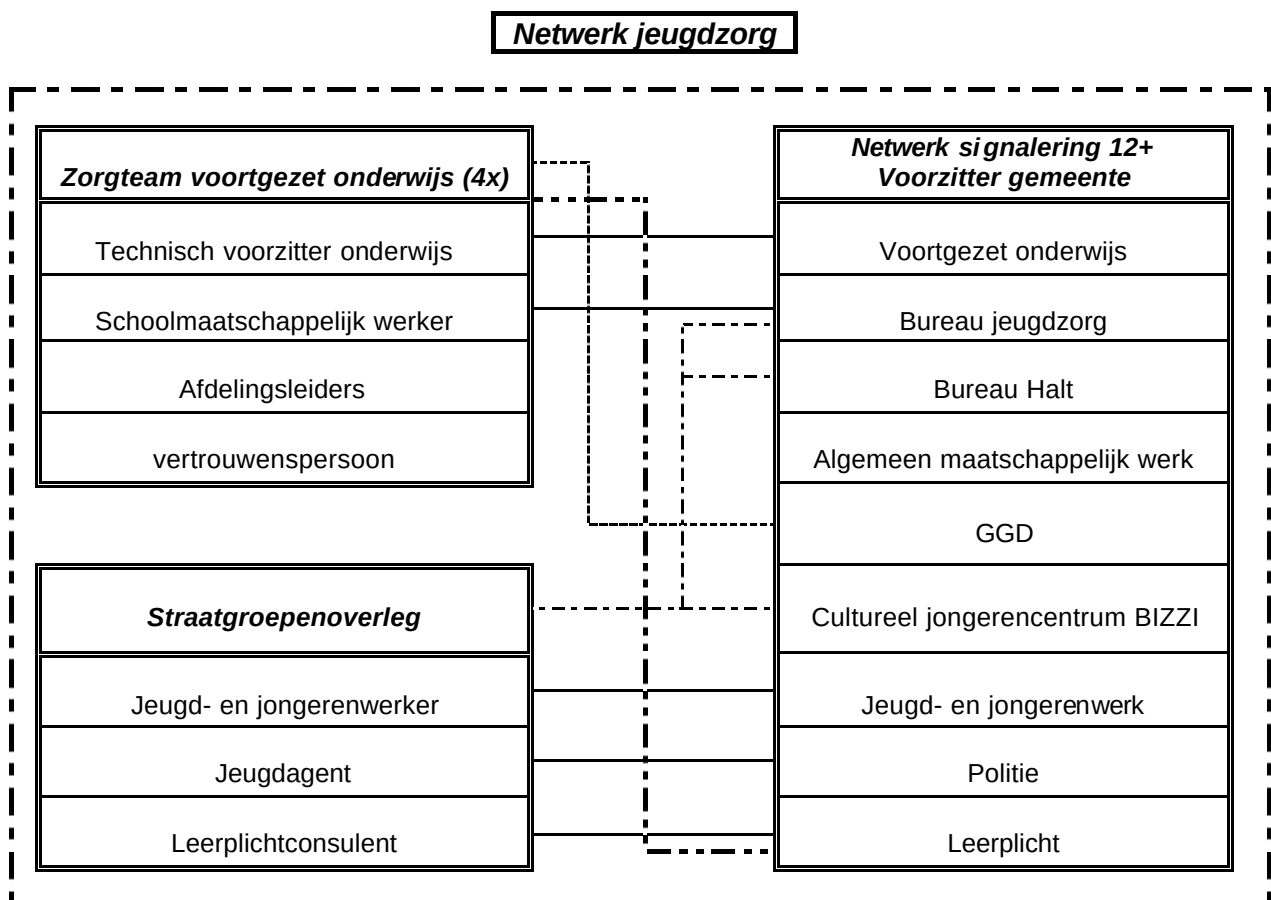
3.1.3.2. Straatgroepenoverleg

Sinds enkele jaren draait het project straatgroepen. Belangrijkste partners hierbij zijn politie en gemeente Schijndel. In de praktijk gaat om een intensieve samenwerking tussen de ambulant jongerenwerkster van de gemeente en de jeugdagent. De aandacht richt zich op straatgroepen met risicovol dan wel (licht) crimineel gedrag. Vanwege geconstateerd pendelgedrag van jongeren tussen Schijndel en St. Michielsgestel is besloten het straatgroepenoverleg in deze twee gemeenten te combineren.

Hoewel de insteek van het straatgroepenoverleg gelegen is in vroegsignalering, wordt ook nadrukkelijk aandacht geschonken aan situaties waarbij sprake is van niet te tolereren gedrag, al dan niet gepaard gaande met vormen van criminaliteit. Er dient hierbij eenduidig en stringent gehandhaafd te worden. Een goede communicatie tussen jeugdagent, buurtcoördinator en de overige collega's op straat is hiervoor een voorwaarde.

De ambulant jongerenwerkster is, zoals eerder aangegeven, veel op straat te vinden. Via regelmatig contact met de jeugd op straat is deze goed in beeld. De groepsprocessen worden (op afstand) gevolgd en waar nodig begeleid. Voor wat betreft risicovolle situaties is het zaak kwetsbare jeugdigen te bewegen zich óf te onttrekken aan dit soort situaties óf – indien nodig – door te leiden naar jeugdhulpverlening. Voordeel hierbij is dat de jongerenwerkster en de jeugdhulpverlener zitting hebben in hetzelfde kantoor, zodat gemakkelijk overlegd kan worden. Er is een tendens dat jeugdigen steeds jonger in groepsverband optrekken met alle risico's van dien. In Schijndel bestaat het JPP (JeugdPreventieProject) niet, maar vervult de ambulant jongerenwerkster deze rol. Er zijn rechtstreekse contacten met jeugdreclassering en buro Halt. Bij constatering van spijbelgedrag wordt contact opgenomen met de leerplichtconsulent. Deze neemt deel aan het straatgroepenoverleg, zodat in dit soort gevallen zowel het gedrag in de schoolsituatie als dat (eventueel) op straat kortgesloten kan worden.

3.1.3.3. Netwerk jeugdzorg

Bovenstaande matrix geeft een beeld van het totale netwerk jeugdzorg. Staan bij de zorgteams en het straatgroepenoverleg individuele jeugdigen centraal, het netwerk signalering 12+ dient zich bezig te houden met signalering van tendensen. Het is mogelijk dat op grond van bepaalde

constateringen (bijvoorbeeld witte vlekken) hierop actie ondernomen wordt om specifiek activiteiten te ontwikkelen. Vanuit dit netwerk kan ook voeding gegeven worden aan activiteiten op het gebied van opvoedingsondersteuning. Immers, juist op wat oudere leeftijd zullen eventuele hiaten op dit gebied zich duidelijker manifesteren.

Het netwerk signalering 12+ is bij uitstek ook het afstemmingsoverleg tussen de organisaties die zich in de voortuin van het huis van de jeugdzorg ophouden. Hierbij is het Bureau Jeugdzorg de toegang tot de geïndiceerde jeugdzorg. In die gevallen waar hulpbehoevende jeugdigen te maken krijgen met wachttijden kunnen afspraken gemaakt worden over een overbruggings-traject gedurende deze wachttijd.

Uit bovenstaande matrix spreekt ook de spilfunctie die de leerplichtconsulent kan vervullen. Deze is namelijk de enige, die zowel rechtstreekse verbindingen heeft tussen netwerk en de beide casuïstieke teams, de zorgteams en het straatgroepenoverleg.

De vergaderfrequentie van het netwerk signalering 12+ is eenmaal per kwartaal. De vergaderfrequentie van het netwerk signalering 12+ zal via een convenant worden geformaliseerd.

3.2 Communicatie: de jeugd en zijn omgeving en maatschappelijke participatie

De openbare ruimte is één grote ontmoetingsplaats. Het is dé ruimte waar we elkaar tegenkomen: bekenden en onbekenden. De openbare ruimte is van ons allemaal en dus ook weer niet. Natuurlijk vinden we dat de openbare ruimte bij ons in de buurt een beetje meer van ons is dan van die andere (onbekende).

Ook de jeugd maakt volop gebruik van de openbare ruimte om te spelen, recreëren, zich te verplaatsen of zomaar te verblijven. Jeugd heeft evenveel recht als iedereen op zijn plaats in deze openbare ruimte. In het speelruimteplan zijn zelfs overal in Schijndel speciaal plekken aangewezen, die ingericht zijn of worden voor de verschillende leeftijdsgroepen. Immers, de volwassenen nemen al zoveel ruimte in met hun auto's, openbare parkeerplaatsen, etc.

Illustratie: Lex Dirkse, Zwolle

Ook de jeugd heeft dus recht op het gebruik van de openbare ruimte. Maar, wat voor iedereen geldt, geldt dus ook voor de jeugd. We hebben in onze steeds drukker wordende samenleving spelregels afgesproken. Hoofregel is dat veel kan en mag als je anderen maar niet tot last bent. Nu is "last hebben van" natuurlijk een subjectief begrip. Voor iets dat de een als overlast ervaart haalt de ander zijn schouders op.

De praktijk wijst uit dat in overlastsituaties er vaak van communicatie geen sprake is. Hieraan kunnen verschillende redenen ten grondslag liggen. Er is vaak sprake van vooroordelen, mensen zijn bang of zitten op elkaar te wachten tot de ander initiatief neemt voor een gesprek. Of mensen zitten gewoon niet te wachten op een (vermeende) grote mond terug. De jongeren zelf hebben genoeg aan hun eigen groep en zitten niet te wachten op “inmenging” van buitenaf.

“Afgelaten op jongeren is van alle tijden. Het lijkt er tegenwoordig op dat veel van het algemeen ongenoegen over maatschappelijke problemen wordt geprojecteerd op de jeugd. Ieder land krijgt de jeugd die het verdient. Volwassenen voeden de jongeren toch op? Opvallend is dat het altijd de kinderen van anderen zijn....”

Micha de Winter (hoogleraar)

Jongeren tasten grenzen af; dagen graag uit. Maar jongeren willen ook met rust gelaten worden. Daar waar grenzen overschreden worden is het de taak van de samenleving die grens te trekken. Soms lijkt het te moeilijk te zijn zonder hulp van buitenaf de communicatie op gang te krijgen.

Hierbij wordt ook nadrukkelijk gedacht aan de betrokkenheid bij de eigen woon- en leefomgeving. In samenspel met wijk- en dorpsraden, maar ook met wijk- en buurtvoorzieningen, zal de komende tijd aandacht besteed worden aan het bevorderen van de interactie tussen jeugdigen en ouderen. Het opbouwwerk zal hierbij in nauwe samenwerking met het jeugd- en jongerenwerk een goede bijdrage kunnen leveren.

Met het besluit tot voortzetting van Schijndel in Gesprek moet geprobeerd worden de huidige situatie van non-communicatie om te buigen. Dit moet leiden tot een situatie, waarbij mensen het weer normaal vinden elkaar aan te spreken; niet vanuit een belerende maar vanuit een geïnteresseerde houding. We zijn ons bewust dat hierbij nog een lange weg te gaan is.

In de vorige paragraaf is thema “sociaal gewenst gedrag” aangestipt. Als zodanig is het functioneren in een groep leerzaam. Je leert functioneren in een sociaal verband. Zoals dit geldt binnen een sportvereniging, de harmonie of een andere vereniging, zo geldt dit ook binnen straatgroepen. Verschil is echter wel dat in een straatgroep er slechts sprake is van reflectie van leeftijdgenoten. Dit kan tot spanningen leiden. Immers, er is in veel gevallen nog geen sprake van een volledig ontwikkeld zelfbeeld. Deze spanningen kunnen zich zowel in de groep zelf voordoen als met de omgeving.

Begeleiding en ondersteuning

De ambulant jongerenwerkster is, zoals eerder aangegeven, veel op straat te vinden. Via regelmatig contact met de jeugd op straat is deze goed in beeld. De groepsprocessen worden (op afstand) gevolgd en waar nodig begeleid. Voor wat betreft risicovolle situaties is het zaak kwetsbare jeugdigen te bewegen zich óf te onttrekken aan dit soort situaties óf – indien nodig – door te leiden naar jeugdhulpverlening.

Een van de functies van het project straatgroepen is juist behulpzaam te zijn bij het op gang brengen van deze communicatie, zodat er een gulden middenweg gevonden wordt. Dit zal meestal leiden tot afspraken over en weer. Zaak is dan natuurlijk wel dat alle partijen zich aan deze afspraken houden. Met betrekking tot eventueel noodzakelijke sanctionering zijn afspraken gemaakt met de politie, die participeert in het project.

Zoals reeds aangegeven is het functioneren in groepsverband leerzaam. En dat niet alleen, het is vaak ook leuk. Zeker als een groep divers is samengesteld is dit de uitgelezen gelegenheid ook van elkaar te leren. Het verrichten van vrijwilligerswerk is daarom ook zo waardevol. Uit het oogpunt van maatschappelijke betrokkenheid is als een van de doelstellingen vastgestelde nota vrijwilligersbeleid opgenomen de bevordering van vrijwilligerswerk door jeugdigen.

3.3 Risicogedrag

Jeugdigen zijn kwetsbaar. Zolang de persoonlijkheid nog niet volledig gevormd is en onvolgende sprake is van een goed zelfbeeld is bescherming gewenst. De eerste verantwoordelijkheid ligt ook hier natuurlijk bij de ouders.

Experimenteren en het verkennen van grenzen horen bij het opgroeien en het leren om zelf verantwoordelijkheid te nemen. Incidenteel risicogedrag hoeft daarom geen echte bedreiging te zijn. Echter, voortdurend risicogedrag kan wel schadelijk zijn voor de jongere zelf en voor de

samenleving. Los van de (medische) kosten, die verslavingen de samenleving kunnen kosten, gaat met name het gebruik van een combinatie van verschillende middelen vaak gepaard met veel agressie en geweld. Voorop staat natuurlijk dat het gemeentelijk beleid erop gericht moet zijn te voorkomen dat jeugdigen in een negatieve spiraal van middelengebruik terechtkomen. Vanuit gevoerde gesprekken ter voorbereiding op de nota lokaal gezondheidsbeleid is bekend dat met name alcoholgebruik in Schijndel zorgen baart. Het gebruik ligt niet alleen hoger dan gemiddeld, maar met name de zeer jonge leeftijd waarop reeds alcohol gedronken wordt is zorgwekkend. U moet hierbij denken aan kinderen in de leeftijd van bovenbouw basisschool.

Gemeentelijk beleid

De gemeente voert een stringent beleid met betrekking tot drugs (0-optie). In BIZZI mag noch gerookt worden, noch wordt alcohol geschonken aan jeugdigen. Echter, alcohol is overal in Schijndel vrij verkrijgbaar. Drinken beperkt zich niet tot het weekend, maar vindt ook doorde-weeks in de vrije uren overdag plaats in de openbare ruimte. In de *nota lokaal gezondheidsbeleid* zal aan middelengebruik specifiek aandacht besteed worden. Duidelijk is dat via verschillende wegen het probleem aangepakt moet worden, waarbij voorlichting op de basisschool (bovenbouw) een nog prominentere plaats zal moeten innemen.

Projecten

Voorlichting over risicogedrag kan een bijdrage leveren aan versterking van het zelfbeeld en persoonlijkheidsontwikkeling. Momenteel vindt deze voorlichting plaats via meerdere kanalen. Het Eldecollège neemt deel aan het project “De gezonde school” en in het primair onderwijs doen alle basisscholen mee aan het project “Doe effe normaal”. Het project “Doe effe normaal” is breder van opzet dan het project “De gezonde school”. Risicogedrag beperkt zich niet tot gezondheidsaspecten alleen. Gedacht moet hierbij ook worden aan verkeersgedrag, gokken andere vormen verslavingen, zoals aan internet, etc. Maar het gaat ook om pestgedrag en vandalisme. Tot op heden heeft de politie het project “Doe effe normaal” gecoördineerd. Zij stopt hiermee met ingang van het schooljaar 2003/2004. Het primair onderwijs heeft aangegeven het project als zeer waardevol te beschouwen. De gemeente wordt gevraagd de coördinatie over te nemen. Wij achten dit mogelijk en rekenen dit tot een van de faciliterende taken. Deelname aan het project “Big Deal” heeft geleerd dat een gecombineerde aanpak via groepsgewijze voorlichting en themabehandeling, gepaard gaande met een individuele benadering de grootste kans op succes biedt.

3.4 Culturele vorming en participatie

Kunst en cultuur geeft iets extra's aan het bestaan. Het geeft stof tot nadenken, verbaast, inspireert. Daarom is het ook zo belangrijk de jeugd al vroeg met kunst en cultuur in contact te brengen.

Het voorzieningenniveau op het gebied van kunst en cultuur is hoog in Schijndel. Alle primaire voorzieningen om actief deel te nemen zijn aanwezig. Denk aan de bibliotheek, muziekschool en creatief centrum, diverse muziekgezelschappen, jeugdtheater Arthemis, kindertheater, popoefenruimte en ga zo maar door. Met de komst van cultureel jongerencentrum BIZZI is er een op de jongerencultuur afgestemde accommodatie beschikbaar.

Binnen het basisonderwijs is een werkgroep werkzaam, die zich bezighoudt met culturele activiteiten. Hieraan doen alle basisscholen mee. Ook binnen het voorgezet onderwijs krijgen kunst en cultuur een steeds belangrijkere plaats.

Een van de meest aansprekende projecten is “Kunstbende”, waaraan jaarlijks verschillende jongeren meedoen.

In de eerste helft van 2003 komt de nota kunst- en cultuurbeleid uit. Hierin zal een specifieke jeugdparagraaf opgenomen worden. In het kader van deze nota beperken we ons daarom tot het uitspreken van deze intentie.

3.5 Discriminatie en tolerantie

Discriminatie en tolerantie heeft alles te maken met kennen en gekend worden. Onbekend maakt onbemind. De goede kant van meer individuele vrijheden heeft ook zijn keerzijde. Maar al te vaak gaat het (vermeende) recht op individuele vrijheid ten koste van diezelfde individuele vrijheid van een ander.

Waarden en normen van de Nederlandse samenleving zijn in essentie vastgelegd in de Grondwet. De formuleringen, die we aantreffen geven de individuele burger rechten. Echter, tegelijkertijd brengen deze rechten ook plichten met zich mee. De uitdrukking "Doe wat u niet wilt dat u geschiedt, ook een ander niet" is wat dat betreft tijdloos.

Zo'n vier jaren geleden is in Schijndel een begin gemaakt met het openen van een discussie over waarden en normen met het project "Schijndel in Gesprek". Uitgangspunt was dat waarden en normen niet universeel zijn en ieder mens zijn eigen waarheden heeft. Mensen zijn verschillend. Om elkaar daarin te respecteren betekent dat je eerst met elkaar in gesprek moet gaan om elkaars meningen te kennen en met name de onderliggende argumenten.

Voortdurend zullen intermediairen alert moeten zijn op situaties, waarbij discriminatie en intolerantie de kop opsteken.

Een voorbeeld

Bekend is dat het pestprobleem op scholen zorgen baart. Tegelijkertijd is een situatie waarin gepest wordt juist een goede gelegenheid de discussie te openen. Essentieel hierbij is dat in deze discussie niet alleen pesters en gepesten betrokken worden, maar ook de primair verantwoordelijke opvoeders: de ouders. De vrijblijvendheid hiervoor tijd en energie vrij te maken dient te verdwijnen. Pesten is geestelijke (en soms lichamelijke) mishandeling en is feitelijk als een misdrijf tegen de persoonlijke integriteit te beschouwen. Hoe jong ook zullen kinderen, maar ook hun ouders hiermee geconfronteerd moeten worden.

Zaak is zowel de pester als de gepeste extra bagage mee te geven, opdat een bijdrage geleverd wordt aan de ontwikkeling van een meer uitgebalanceerd zelfbeeld. Een pestproject zonder betrokkenheid van ouders levert hoogstens de helft van het rendement op.

Vanuit het oogpunt van algemeen preventief jeugdbeleid zijn er in Schijndel meerdere goede initiatieven. Een goed voorbeeld is het 1Anderfestival, waarbij een grote groep jongeren betrokken is. De samenwerkingsprojecten tussen primair onderwijs, AZC en het verenigingsleven verdienen alle lof. De werkgroep tolerantie stimuleert op dit gebied diverse initiatieven.

De discussie is in Schijndel op gang, maar zal nog volop geïntensiveerd moeten worden. Waar nodig zal de gemeente initiatieven stimuleren en ondersteunen.

3.6 Wonen

Voor jong volwassenen is de woningmarkt in Schijndel, zoals meerdere plattelandsgemeenten, moeilijk toegankelijk. Volgens gegevens van Bouwvereniging Huis & Erf staan uit Schijndel 306 alleenstaande jongeren en 126 tweepersoonshuishoudens in de leeftijd tot 25 jaar ingeschreven.

Er spelen in hoofdzaak drie problemen:

- De mogelijkheden voor uitbreiding van de woningmarkt middels nieuwbouw zijn te beperkt vanwege de toegewezen contingenten. Hierdoor moeten jong volwassenen concurreren met andere groepen op de bestaande woningmarkt.
- De prijzen van koopwoningen in Schijndel zijn van een dermate hoog niveau dat het voor starters zeer moeilijk is de lasten op te brengen, zeker als men alleenstaand is.
- Er is een zeer beperkt aanbod van kamers voor kamerbewoning.

Hoewel jong volwassenen natuurlijk over het algemeen redelijk flexibel zijn moeten mensen ook op jonge leeftijd ervoor kunnen kiezen in hun geboorteplaats hun verdere leven te wonen. Hiervoor zijn diverse argumenten. Jongeren kunnen er behoefte aan hebben binnen hun vertrouwde sociale omgeving te blijven. Het heeft voor de samenleving voordelen als door de fysieke nabijheid mantelzorg mogelijk blijft. Voor de sociale infrastructuur is het goed als er continuïteit is; ofwel, het goede moet doorgegeven kunnen worden aan de volgende generatie.

Er zijn inmiddels berichten dat Schijndel waarschijnlijk wat ruimere bouwmogelijkheden krijgt. Niettemin zullen we blijven inzetten op de doelstelling dat Schijndel in ieder geval moet kunnen bouwen voor de opvang van de eigen bevolkingsgroei. Daarnaast is in het coalitiebeleidprogramma opgenomen dat een prioritering in het huisvestingsbeleid gehanteerd wordt (1/3 voor jongeren).

Hoofdstuk 4 Financiën

Onderstaand is een overzicht opgenomen van uitgaven en inkomsten in de begroting 2003. Het overzicht is exclusief de onderwijsfinanciering vanuit het ministerie.

Fcl	soort uitgave	uitgaven	inkomsten	saldo
		€ 2.342.962	€ 478.091	€ 1.864.871-
22.005	Halt	€ 9.884		€ 9.884-
22.295	jeugdactiviteiten dorp- en wijkleden	€ 6.143		€ 6.143-
22.325	Scoutingcentrum	€ 11.750		€ 11.750-
22.335	subsidie jeugdverenigingen (JSSS)	€ 11.076		€ 11.076-
22.345	subsidie kindervakantiewerk	€ 9.198		€ 9.198-
22.350	Jeugdgebouw De Zwengel	€ 17.761	€ 7.934	€ 9.827-
22.365	ambulant jongerenwerk	€ 88.741		€ 88.741-
22.370	Bureau Jeugdzorg (jeugdhulpverlening)	€ 21.339		€ 21.339-
	bureaunkosten	€ 7.569		€ 7.569-
22.380	peuterspeelzaalwerk	€ 131.443	€ 24.619	€ 106.824-
	algemeen toegankelijke kinderopvang	€ 272.006	€ 61.704	€ 210.302-
22.381	stimulering uitbreiding kinderopvang	€ 191.199	€ 191.199	€ 0
22.390	speeltheek	€ 1.650		€ 1.650-
22.400	jeugdgezondheidszorg	€ 23.337		€ 23.337-
22.020	bibliotheek (gedeeltelijk)	€ 441.418	€ 2.159	€ 439.259-
22.035/40	Hertog Jancentrum (gedeeltelijk)	€ 325.795	€ 23.415	€ 302.380-
22.060	kindertheater (KEG)	€ 5.500	€ 1.560	€ 3.940-
22.105	subsidie sportverenigingen (gedeeltelijk)	€ 27.447		€ 27.447-
22.115	Harmonie St. Cecilia (jeugdsubsidie)	€ 10.763		€ 10.763-
22.125	Jeugdtheater Arthemis	€ 808		€ 808-
22.145	St. Nicolaasintocht	€ 769		€ 769-
22.240	school- en beroepskeuze	€ 1.549		€ 1.549-
22.100	subsidie godsdienstonderwijs	€ 18.480		€ 18.480-
23.180	schoolvervoer	€ 212.155	€ 6.000	€ 206.155-
23.185	subsidie schoolbegleidingsdienst (GOAC)	€ 165.946	€ 83.308	€ 82.638-
23.186	onderwijs zieke leerlingen (GOAC)	€ 5.424	€ 5.424	€ 0
23.210	aanschaf en onderhoud onderwijsleerpakketten	€ 635		€ 635-
22.374	cultureel jongeren centrum BIZZI	€ 274.077	€ 56.659	€ 217.418-
23.035	schoolzwemmen	€ 25.325	€ 14.110	€ 11.215-
23.190	leerplicht	€ 23.775		€ 23.775-

Uit deze nota vloeien op financieel gebied voor 2003 de volgende beslispunten voort:

1.	Educatieve BasisCentra			€ 56.197,60
	Extra uren Peuterspeelzaalwerk	50% van € 25.000,00	€ 12.500,00	
	Harmonisering kindvolgsysteem		€ 10.000,00	
	Inzet IB-ers in peuterspeelzalen	4 EBC's x 2 uren x € 852,20 per jaar	€ 6.817,60	
	Coördinatiefunctie	672 uren x € 80,00 (invoeringsfase) x 50%	€ 26.880,00	
2.	Projecten risicogedrag	Theatervoorstellingen + projecten als gezonde school, doe effe normaal, etc.		€ 5.000,00
3.	Monitoring			€ 5.000,00
4.	Steunpunten opvoedingsondersteuning in de EBC's			€ 8.000,00
	Inrichting steunpunten		€ 4.000,00	
	Invulling witte vlekken	Activiteiten	€ 4.000,00	
TOTAAL				€ 74.197,60

In meerjarenperspectief heeft dit de volgende gevolgen voor de gemeentebegroting.

Incidenteel	2003	2004	2005	2006	2007
1. Educatieve Basiscentra	€ 36.880,00	€ 53.760,00	€ 53.760,00	€ 26.880,00	€ 0,00
2. Projecten risicogedrag					
3. Monitoring					
4. Steunpunten opvoedingsondersteuning	€ 4.000,00				
Totaal	€ 40.880,00	€ 53.760,00	€ 53.760,00	€ 26.880,00	€ 0,00

Structureel	2003	2004	2005	2006
1. Educatieve Basiscentra	€ 19.317,60	€ 19.704,00	€ 20.098,00	€ 20.500,00
2. Projecten risicogedrag	€ 5.000,00	€ 5.100,00	€ 5.202,00	€ 5.306,00
3. Monitoring	€ 5.000,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00
4. Steunpunten opvoedingsondersteuning	€ 4.000,00	€ 4.080,00	€ 4.162,00	€ 4.245,00
Totaal	€ 33.317,60	€ 33.884,00	€ 34.462,00	€ 35.051,00

Het gaat in totaal om € 33.317,00 op jaarbasis aan structurele extra uitgaven. Voor deze uitgaven is geen dekking in de meerjarenbegroting. Verder moet in de jaren 2003 t/m 2006 rekening gehouden worden met de incidentele kosten als hierboven aangegeven.

Hoofdstuk 5 Samenvatting en tijdfasering

5.1 Terugblik en beoordeling huidige situatie

Terugkijkend op de periode, waarin (deels) uitvoering is gegeven aan de projecten en aanbevelingen uit de nota "Omdat het om mensen gaat ...!" kan vastgesteld worden dat concrete stappen gezet zijn. De volgende geconstateerde witte vlekken zijn ingevuld:

Gebrek aan mogelijkheden voor vrije tijdsbesteding 13-17 jarige	Cultureel jongerencentrum BIZZI
Jeugdhulpverlening op te grote afstand	Locatie Bureau Jeugdzorg
Herkenbaar punt voor jeugdinformatie	JeugdInformatiePunt

De ontwikkeling van een integrale en planmatige benadering van het gemeentelijk beleid op alle beleidsterreinen heeft voor de jeugd positief uitgewerkt. Het speelruimteplan is hiervan het meest duidelijke voorbeeld. Maar ook het verlichtingsplan (sociale veiligheid) en Gemeentelijk Verkeersveiligheidsplan (GVVP) zijn hiervan goede voorbeelden.

De in 1993 vastgestelde nota heeft geleid tot het ontstaan van verschillende netwerken. Hierdoor hebben de diverse spelers in het veld elkaar (goed) leren kennen. Op hoofdlijnen is er consensus over de agenda voor de toekomst. De vele contacten en samenwerkingsverbanden hebben geleid tot verdieping. Zaak is nu de rode draad vast te houden en gezamenlijk vast te stellen wie waarvoor verantwoordelijk is. De gemeente is nadrukkelijk bereid de haar toebedeelde regierol te blijven vervullen.

5.2 Planperiode 2003-2007

Vooropgesteld wordt dat de gemeente de goede dingen voor de jeugd gewoon goed moet blijven doen. Denk hierbij aan de in standhouding en het bereikbaar houden van voorzieningen en het verenigingsleven. Denk hierbij ook aan de verdere uitvoering van het speelruimteplan, verlichtingsplan en verkeersveiligheidsplan. Toch zijn er een aantal specifieke onderwerpen die in de komende planperiode extra aandacht verdienen. Dit heeft enerzijds te maken met maatschappelijke ontwikkelingen, anderzijds met vernieuwde inzichten. Deze extra aandacht richt zich op de volgende thema's:

- Bescherming van jeugdigen; ofwel het realiseren van een goede zorgstructuur ten behoeve van een ononderbroken ontwikkeling.
- Ondersteuning van ouders bij opvoedingsvraagstukken.
- Nieuwe impulsen voor communicatie tussen de verschillende generaties.
- Het ontwikkelen van instrumenten gericht op de ontwikkeling van mondige, zelfstandige burgers met een correct zelfbeeld.
- Extra mogelijkheden bieden tot zelfontplooiing en zelfontwikkeling.
- Jong volwassenen de kans bieden voor een zelfstandig leven in de eigen sociale omgeving.

5.3 Speerpunten

Hierop voortbordurend en – indachtig het huidige voorzieningenniveau en reeds bestaande werkwijzen – leidt dit tot de volgende speerpunten:

1. Ononderbroken ontwikkeling van jeugdigen

- verder ontwikkelen van samenwerking binnen Educatieve Basis Centra
- ontwikkeling van steunpunten opvoedingsondersteuning in Educatieve basiscentra
- verder ontwikkelen van een netwerk 12-
- vernieuwing afspraken binnen het netwerk 12+

2. Communicatie: de jeugd en zijn omgeving en maatschappelijke participatie

- project straat groepen
- gebruik openbare ruimte
- tolerantie omgeving jegens jeugd
- deelname aan vrijwilligersactiviteiten
- ontwikkeling zelfbeeld

3. Risicogedrag

- experimenteren
- middelengebruik
- verkeersgedrag
- Doe effe normaal;

4. Culturele vorming en participatie

- Kunstbende
- kunsteducatie
- Cultureel Jongerencentrum BIZZI

5. discriminatie en tolerantie

- Schijndel in Gesprek
- 1Anderfestival
- info en voorlichting
- projectontwikkeling
- werkgroep tolerantie

6. wonen

voldoende woningbouwcontingenten om natuurlijke groei te kunnen opvangen (prioritering voor jongeren)

5.4 Actuele beleidsontwikkelingen in relatie tot integraal jeugdbeleid

Zoals reeds aangegeven komt de integrale benadering bij de beleidsontwikkeling steeds beter uit de verf. Relevante actuele beleidsonderwerpen zijn:

Ruimtelijke ordening	Het beschikbaar zijn van (betaalbare) woonruimte voor starters
Gezondheidsbeleid	Nota lokaal gezondheidsbeleid
Vrijwilligersbeleid	Stimulering van vrijwilligerswerk door jeugdigen
Kunst en cultuur	Nota kunst- en cultuurbeleid
Onderwijsbeleid	Voorkomen van achterstanden (GOA en VVE)
Sportbeleid	Sportstimulering

Bij het opstellen van nota's en beleidsplannen zal specifiek aandacht geschonken worden aan de positie van jeugdigen middels een jeugdparagraaf.

5.5 Doelstellingen

Onderstaand is een tabel aangegeven welke doelstellingen de gemeente zich stelt met betrekking tot het integraal jeugdbeleid in de planperiode 2002-2006

		2003	2004	2005	2006	2007
A. ALGEMEEN						
regierol gemeente		X	X	X	X	X
grotere rol van de spelers in het veld (samenwerking)		X	X	X	X	X
monitoring (gemeente)	0-meting	X				
	keuze/ontwikkeling instrument	X	X			
	Uitvoering			X		X
B. PREVENTIEF BELEID						
01.	<i>ononderbroken ontwikkeling van jeugdigen</i>					
	Realisering EBC-oost		X			
	Realisering steunpunten opvoedingsondersteuning	X	X			
	Realisering jeugdadviesteams per EBC	X				
	Afronding ontwikkeling netwerk 12-	X	X			

		2003	2004	2005	2006	2007
02.	<i>Jeugd en samenleving</i>					
	Ontwikkeling samenhangend aanbod in samenwerking met Schijndel in Gesprek "nieuwe stijl" op het gebied van: ▪ communicatie jeugd/omgeving vise versa ▪ tolerantie t.o.v. "anderen" ▪ voorkomen overlast uitvoering	X	X			
			X	X	X	X
03.	<i>Risicogedrag</i>					
	Voortzetting project "Doe effe normaal"	X	X	X	X	X
	Voortzetting project "De gezonde school"	X	X	X	X	X
04.	<i>Culturele vorming en participatie</i>					
	Specifieke aandacht in nota kunst- en cultuurbeleid	X				
05.	<i>Wonen</i>					
	Prioriteit woningen voor jongeren (1/3)	X	X	X	X	X
C.	<i>Curatief beleid</i>					
01.	<i>netwerkontwikkeling</i>					
	Vernieuwen afspraken netwerk 12+	X				
02.	<i>Risicojongeren</i>					
	Geen toename aantal probleemjongeren	X	X	X	X	X
	Voorzetten projectgroep straatgroepen	X	X	X	X	X
	Voortzetting tieneropvang	X	X	X	X	X

5.6 Effectmeting

Zoals reeds aangegeven is effecten meten van preventief beleid lastig. Immers, preventief beleid beoogt het voorkomen van ongewenste ontwikkelingen, in dit geval bij jeugdigen. Niettemin is het wel mogelijk meetinstrumenten te ontwikkelen, voor zover deze al niet ontwikkeld zijn. Daarbij is het belangrijk dat exact aangegeven wordt wat je wil meten. Het is aan de gemeenteraad om hiervoor de kaders aan te geven.

Het ligt voor de hand in ieder geval periodiek te toetsen hoe jeugdigen, opvoeders en intermediairen hierover denken. Met ingang van 2003 zal de GGD iedere vier jaren een uitgebreid onderzoek doen onder jeugdigen. Hieraan gekoppeld kan eenzelfde onderzoek plaatsvinden onder ouders en intermediairen. Het jaar 2003 kan zo beschouwd worden als 0-meting.

Navolgend geven we voor de doelstellingen onder B en C een voorzet voor meetmomenten en onderwerpen van meting.

	doelstelling	meetmoment	Feitelijk	effect
B1.	ononderbroken ontwikkeling van jeugdigen	Medio 2004	Invoeringsplannen EBC	Vaststelling actuele situatie
B2.	Ontwikkeling samenhangend aanbod in samenwerking met Schijndel in Gesprek	Medio 2004	Vaststelling aanbod	Bereidheid van derden tot medewerking
	uitvoering	2005/2007	Aantal gesprekken Aantallen deelnemers	Via enquêtering
B3.	Voortzetting project "Doe effe normaal"	2004/2006	Hoeveel lessen over welke onderwerpen	Mening basisonderwijs
	Voortzetting project "De gezonde school"	2004/2006	Welke voorlichtingsactiviteiten hebben plaatsgevonden	Doelgroep (via monitoring middels GGD-enquêtes)
B4.	Culturele vorming en participatie			
	Specifieke aandacht in nota kunst- en cultuurbeleid	2003	Wat is opgenomen in de nota	Effectmeting wordt opgenomen in nota
B5.	Prioriteit woningen voor jongeren (1/3)	jaarlijks	Vaststelling aantal nieuwwoningen en vaststelling welk aandeel hiervan voor jongeren beschikbaar gekomen is	Aantal jongeren op wachtlijst

	doelstelling	meetmoment	Feitelijk	effect
C1.	netwerkontwikkeling			
	Vernieuwen afspraken netwerk 12+	2004	Vaststelling situatie (convenant)	Hoe vinden partners in het netwerk dat samenwerking verloopt.
C2.	Geen toename aantal probleemjongeren	2005/2007	Vaststelling (geschat) aantal	Via analyse monitoring (GGD-enquêtes)
	Voorzetten project straatgroepen	2005/2007	Aantal groepen Aantal risicojongeren Aantal probleemsituaties	Ervaringen partners (inclusief wijk-/dorpsraden)
	Voortzetting tieneropvang (scholierencafé)	Jaarlijks	Hoeveel tieners maken gebruik	Tevredenheidsonderzoeken via enquêtes deelnemers

5.6 Financiën

Uit deze nota vloeien op financieel gebied voor 2003 de volgende beslispunten voort:

1.	Educatieve BasisCentra			€ 56.197,60
	Extra uren Peuterspeelzaalwerk	50% van € 25.000,00	€ 12.500,00	
	Harmonisering kindvolgsysteem		€ 10.000,00	
	Inzet IB-ers in peuterspeelzalen	4 EBC's x 2 uren x € 852,20 per jaar	€ 6.817,60	
	Coördinatiefunctie	672 uren x € 80,00 (invoeringsfase) x 50%	€ 26.880,00	
2.	Projecten risicogedrag	Theatervoorstellingen + projecten als gezonde school, doe effe normaal, etc.		€ 5.000,00
3.	Monitoring			€ 5.000,00
4.	Steunpunten opvoedingsondersteuning in de EBC's			€ 8.000,00
	Inrichting steunpunten		€ 4.000,00	
	Invulling witte vlekken	Activiteiten	€ 4.000,00	
TOTAAL				€ 74.197,60

In meerjarenperspectief heeft dit de volgende gevolgen voor de gemeentebegroting.

Incidenteel	2003	2004	2005	2006
1. Educatieve Basiscentra	€ 36.880,00	€ 53.760,00	€ 53.760,00	€ 26.880,00
2. Projecten risicogedrag				
3. Monitoring				
4. Steunpunten opvoedingsondersteuning	€ 4.000,00			
Totaal	€ 40.880,00	€ 53.760,00	€ 53.760,00	€ 26.880,00

Structureel	2003	2004	2005	2006
1. Educatieve Basiscentra	€ 19.317,60	€ 19.704,00	€ 20.098,00	€ 20.500,00
2. Projecten risicogedrag	€ 5.000,00	€ 5.100,00	€ 5.202,00	€ 5.306,00
3. Monitoring	€ 5.000,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00	€ 5.000,00
4. Steunpunten opvoedingsondersteuning	€ 4.000,00	€ 4.080,00	€ 4.162,00	€ 4.245,00
Totaal	€ 33.317,60	€ 33.884,00	€ 34.462,00	€ 35.051,00

Het gaat in totaal om € 33.317,00 op jaarbasis aan structurele extra uitgaven. Voor deze uitgaven is geen dekking in de meerjarenbegroting. Verder moet voor de jaren 2003 t/m 2006 rekening gehouden worden met de incidentele kosten als onder "investerings" aangegeven.

Bijlagen

Bijlage 1	Inventarisatie voorzieningen	33
Bijlage 2	Tabellen bevolkingsgegevens	40
Bijlage 3	Tabellen onderwijs	43
Bijlage 4	Wijkindeling Gemeente Schijndel	47
Bijlage 5	Verklarende woordenlijst	48
Bijlage 6	Hoofdpijnendocument integraal jeugdbeleid	49

**inventarisatie lokaal samenhangend jeugdbeleid
gemeente Schijndel**

1e milieu	0-2	3-5	6-12	13-17	18-25
opvoedingsomgeving					
	spel- en opvoedingsondersteuning				
	Thuiszorg				
	* zuigelingenverzorging				
	* peuterzorg				
	* huisbezoeken en spreekuur				
	GGD en MaDi				
	* opvoedspreekuur				
	Cursussen				
	* opvoeden zó				
	* opvoeden zó verder				
	Stichting Triangel				
	* Gordoncursus (voor opvoeders)				
	* zelfverdediging meisjes/jongens				
	* vaardigheidsbijeenkomsten meisjes				
	kinderopvang				
	Stichting Kinderopvang Schijndel				
	* hele en halve dagopvang				
	* thuisopvang				
	* buitenschoolse opvang				
	* tieneropvang				
	Particuliere kinderdagverblijven				
	* De Vlieger				
	* De Dolfijn				
	* Tamara				
	Stichting Schijndelse Peuterspeelzalen				
	* De Toverbal				
	* 't Kikvorske				
	* De Paddestoel				
	* Paultje				
	* Apestaartje				
	Spelondersteuning				
	Speel-o-theek De Ballon				
	signalering/preventie				
	Thuiszorg (consulatiebureau)				
	Kinderopvang				
	Peuterspeelzalen				
	schoolarts (GGD)				
	basis- en voortgezet onderwijs				
	jongerenwerk				
	cultureel jongerencentrum Bizzi				
	werkgroep tolerantie				
	politie (doe effe normaal)				
	Stichting Anders (1Anderfestival)				
	werkgroep MOV				
	* wereldmissiedag				
	* verspreiding blad "Klap" basisscholen				
	* verspreiding vredeskrant Eldecollege				

**inventarisatie lokaal samenhangend jeugdbeleid
gemeente Schijndel**

1e milieu opvoedingsomgeving	0-2	3-5	6-12	13-17	18-25
	gezondheids- en zorgvoorlichting consultatiebureau (Thuiszorg)				
		schoolarts GGD			
	huisartsen				
	tandartsen				
		jeugdtandzorg			
			Jeuginformatiepunt		
	hulpverlening Bureau Jeugdzorg				
			jongerenwerk Jeuginformatiepunt		
	Stichting Maatschappelijke Dienstverlening				
	emancipatiebeleid/meidenwerk Stichting Triangel				
			Stichting Jongerenwerk Schijndel cultureel jongerencentrum BIZZI		
		basis- en voortgezet onderwijs			
	verkeers(veiligheid) en openbaar vervoer				
		3VO, afdeling Schijndel			
			fietsdiploma		
				bromfietscursus	
			verlichtingsacties (i.s.m. politie)		
	openbare veiligheid/criminaliteitspreventie				
			politie Schijndel		
			project straatgroepen		
			Doe effe normaal		
			project toezicht-doezicht		
			Buro Halt		
			Halt		
			STOP		
			voorlichting op scholen		
	huisvesting				
			Huis & Erf		
	netwerk/samenwerking beleidsgroep jeugdbeleid				
			(gemeente, Madi, politie, peuterspeelzaal, basisonderwijs, voortgezet onderwijs, bureau jeugdzorg, GGD, leerplicht, Halt, Triangel, Tweesprong, Thuiszorg, kinderopvang, JSSS, jongerenwerk)		
			netwerk 12+ (hulpverlening) (bureau jeugdzorg, voorgezet onderwijs, jongerenwerk, politie, leerplicht)		
	netwerk 12- (EBC)			(gemeente, basisonderwijs, kinderopvang, thuiszorg, peuterspeelzalen, GGD, MADI, Bureau Jeugdzorg)	

**inventarisatie lokaal samenhangend jeugdbeleid
gemeente Schijndel**

2e milieu arbeid en scholing	0-2	3-5	6-12	13-17	18-25
	basisonderwijs				
		OBS De Kring RK BS De Beemd RK BS De Heijcant RK BS 't Kwekkeveld RK BS De Regenboog RK BS De Vossenberg St. Jansschool (speciaal onderwijs)			Zie tabel 9 en 11 (pagina 34 en 36)
	voortgezet onderwijs				
				Eldecollege Project De gezonde school en genot- middelen Interne leerlingenbegeleiding Externe begeleiding (consultatiegroep) St. Jansschool (speciaal voortgezet onderwijs buiten Schijndel gelegen scholen	
		Zie Tabel 10 en 12 (pagina 35 en 37)			
	schoolverzuim/vroegtijdig schoolverlaten				
		leerplichtconsulent			
	studie- en beroepskeuzevoorlichting				
			citotoets		
			doedag		
			brugklassen		
	arbeidsbemiddeling, werkgelegenheidsbevordering				
					CWI WW PAW
	volwasseneneducatie				
					Koning Willem I- college
	netwerken				
	beleidsgroep jeugdbeleid				
	gemeente, basis- en voortgezet onderwijs, GGD, Thuiszorg, kinderopvang, Tweesprong, politie, Algemeen Maatschappelijk Werk, jongerenwerk, Bureau Jeugdzorg, leerplicht, Jeugd-Sport-Stichting-Schijndel, Peuterspeelzaalwerk BIZZI				
	stuurgroep Educatieve Basiscentra				
	gemeente, basisonderwijs, peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, Thuiszorg, Algemeen Maatschappelijk Werk, Bureau Jeugdzorg, GGD				
	netwerk 12- (ononderbroken ontwikkeling van jeugdigen)				
	Participanten op uitvoerend niveau als bij stuurgroep Educatieve Basiscentra				
	consultatiegroep Eldecollege (netwerk 12+)				
	leerplicht, Eldecollege, Bureau Jeugdzorg, AMW, GGD, jongerenwerk				
	project straatgroepen				
	jongerenwerk, politie, Bureau Jeugdzorg, wijkorganisaties				

3e milieu	0-2	3-5	6-12	13-17	18-25
sociale omgeving					
	Jeugd- en jongerenwerk				
			Jeugd-Sport-Stichting-Schijndel		
			contactraad jeugd		
			contactraad sport (sportverenigingen)		
			Stichting Instuif De Kluis		
			Instuif		
				Soos Cosy Up	
				Jeugdvereniging De Rana's	
			Stichting Scouting Schijndel		
				Stichting Jongerenwerk Schijndel	
				Cultureel Jongerencentrum BIZZI	
				Jeugdtheater Archimedes	
			jeugdvakantiewerk		
			Stichting Kindervakantiewerk Schijndel		
			jeugdvakantiewerk Dorpsraad Wijbosch		
				cultureel jongerencentrum BIZZI	
				Stichting Paaspop	
	Stichting Anders				
				Stg. Try Out Productions (STOP)	
				Stg. Organisatie Popreizen (SOP)	
				Stichting Kakelwals	
	Wijk- en dorpsraden				
			Stichting Wijkraad Boschweg noordoost		
			Stichting Wijkraad Hopstraat		
			Stichting Wijkraad "De Beemd Aktief"		
			Stichting Wijkraad Hoevenbraak		
			Stichting Dorpsraad Wijbosch		
			Stichting Wijkraad Duin		
			Stichting Wijkraad Plein		
			Stichting Wijkraad Bonkelaar/Grevekeur		
			diverse buurtverenigingen		
	educatie, natuur en milieu				
			Stichting Openbare leeszaal en bibliotheek		
				kinderjury	
			De Rode Draad		
				De jonge jury	
			Natuur- en milieucentrum		
			Heempark De Blekert		
			Kabouterpad		
			Pandatocht		
				Landschappentocht	
				Met je neus op de grond	
	Kunst en cultuur				
			Hertog Jancentrum		
			dans/ballet		
			creatieve vorming		
			muzikale vorming		
				kunstbende	

**inventarisatie lokaal samenhangend jeugdbeleid
gemeente Schijndel**

	0-2	3-5	6-12	13-17	18-25	
3e milieu						
sociale omgeving						
Kunst en cultuur (vervolg)						
Stichting Kulturele Evenementengroepen (KEG)						
kindertheatervoorstellingen						
tentoonstellingen						
Jan Heestershuis						
tentoonstellingen						
Stichting Anders						
landerfestival						
				Stichting paaspop		
				popfestival		
				Toneelverenigingen		
				Jeugdtheater Arthemis		
			koren			
Heemkundekring						

Sportvereniging	Aantal jeugdleden	% van het aantal leden
Badmintonclub Schijndel	82	33,6%
BSV Starlights	77	44,0%
Basketbalvereniging Schijndel	79	56,0%
Budoclub Schijndel	117	80,7%
Dameskorfbalvereniging Alico	59	52,2%
Dameskorfbalvereniging Avanti	55	39,0%
Dameskorfbalvereniging Celeritas	28	45,9%
Duikteam Schijndel	49	45,8%
Fietscrossvereniging d'n Urste	60	50,0%
Handbalvereniging Zephyr	23	31,5%
Gemengde Korfbalvereniging De Boemerang	32	27,8%
Ponyclub "De Trouwe Vriendjes"	22	55,9%
Voetbalvereniging Schijndel/Dateln	318	39,8%
RKSV WEC	123	31,1%
SV Avanti '31	350	46,1%
Rolhockeyvereniging RHP	2	6,1%
Rollerclub Alico	24	82,8%
Ijsclub Thialf	60	40,0%
Schijndelse Mixed Hockeyclub De Hopbel	368	60,8%
Tafeltennisvereniging Van Liempd Ass. TTVS	25	43,9%
Lawn Tennis Club Skinlo	90	9,8%
Tennisvereniging De Hopbel	170	17,4%
Turnvereniging Turondo	400	83,3%
Volleybalvereniging Van Tartwijk VC Hesperus	34	27,4%
Wandelsportvereniging Alico	?	?
Wielervereniging Schijndel	55	68,8%
Zwem- en Waterpolovereniging Neptunus '58	221	63,0%
Totaal	2923	
Aantal jeugdigen tussen 5 en 18 jaar	4375	
Percentage jeugdleden t.o.v. dit aantal jeugdigen	66,8%	

Tabel 6

Spreading nominaal

	0-2 jarigen	3-4 jarigen	5-12 jarigen	13-17 jarigen	18-25 jarigen	0-25-jarigen
	totaal	totaal	totaal	totaal	totaal	totaal
Boschweg noordoost	68	62	269	216	377	992
Molendijk	3	4	16	12	10	45
Hopstraat	54	45	133	57	79	368
Bonkelaar/Grevekeur	40	36	206	138	125	545
Boschweg zuidwest	19	23	90	84	169	385
De Borne	23	18	135	130	169	475
Centrum	30	30	165	108	156	489
De Beemd	48	44	244	136	183	655
Plein	118	122	379	223	210	1052
Hoevenbraak	52	41	188	127	79	487
Hulzebraak	41	37	129	52	66	325
Wijbosch	46	38	126	76	95	381
Buitengebied oost	30	26	96	38	82	272
Buitengebied west	34	43	196	116	153	542
Totaal Schijndel	613	578	2401	1531	1974	7097

	totaal 0-25 jarigen			totaal bevol- king			%<25
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	totaal	
Boschweg noordoost	527	465	992	1457	1336	2793	
Molendijk	21	24	45	75	78	153	02.9%
Hopstraat	188	180	368	509	494	1003	03.7%
Bonkelaar/Grevekeur	271	274	545	763	752	1515	03.6%
Boschweg zuidwest	207	178	385	720	664	1384	02.8%
De Borne	238	237	475	682	686	1368	03.5%
Centrum	232	257	489	994	1280	2274	02.2%
De Beemd	318	337	655	1192	1201	2393	02.7%
Plein	515	537	1052	1450	1477	2927	03.6%
Hoevenbraak	262	225	487	1144	1099	2243	02.2%
Hulzebraak	161	164	325	514	499	1013	03.2%
Wijbosch	191	190	381	569	613	1182	03.2%
Buitengebied oost	163	109	272	452	353	805	03.4%
buitengebied west	298	244	542	893	784	1677	03.2%
totaal Schijndel	3631	3466	7097	11529	11425	22954	03.1%

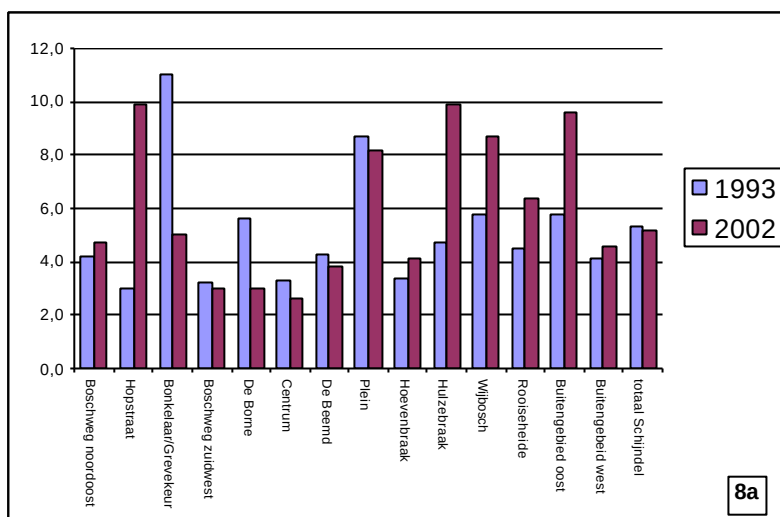
Tabel 7

Spreading percentueel

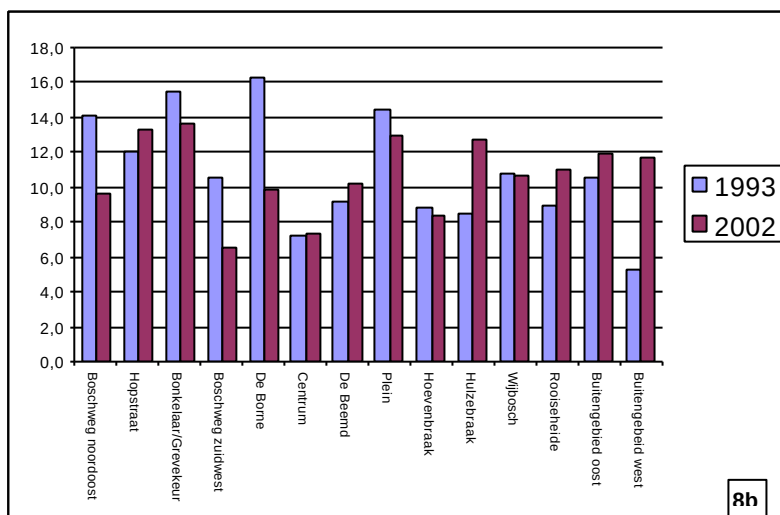
	Totaal in % 0-25 1993	totaal in % 0-25 2001	totaal in % 0-4 1993	totaal in % 0-4 2001	totaal in % 6-12 1993	totaal in % 6-12 2001	totaal in % 13-17 1993	totaal in % 13-17 2001	totaal in % 18-25 1993	totaal in % 18-25 2001
Boschweg noordoost	41,0	35,5	4,2	4,7	14,1	9,6	9,7	7,7	13,0	13,5
Hopstraat	40,0	36,7	3,0	9,9	12,0	13,3	7,2	5,7	17,8	7,9
Bonkelaar/Grevekeur	40,8	36,0	11,0	5,0	15,5	13,6	5,0	9,1	9,3	8,3
Boschweg zuidwest	37,8	27,8	3,2	3,0	10,5	6,5	8,3	6,1	15,8	12,2
De Borne	40,1	34,7	5,6	3,0	16,3	9,9	9,0	9,5	9,2	12,4
centrum	27,1	21,5	3,3	2,6	7,2	7,3	5,4	4,7	11,2	6,9
De Beemd	34,5	27,4	4,3	3,8	9,2	10,2	6,9	5,7	14,0	7,6
Plein	37,9	35,9	8,7	8,2	14,4	12,9	4,8	7,6	10,1	7,2
Hoevenbraak	32,0	21,7	3,4	4,1	8,8	8,4	6,0	5,7	13,9	3,5
Hulzebraak	35,2	32,1	4,7	9,9	8,5	12,7	4,7	5,1	17,4	6,5
Wijbosch	36,2	32,2	5,8	8,7	10,8	10,7	6,0	6,4	13,7	8,0
Rooiseheide	37,8	35,8	4,5	6,4	9,0	11,0	6,3	9,2	18,0	9,2
Buitengebied oost	36,4	33,8	5,8	9,6	10,6	11,9	7,2	4,7	12,9	10,2
Buitengebied west	36,4	32,3	4,1	4,6	5,3	11,7	8,1	6,9	18,9	9,1
Totaal Schijndel	36,6	30,9	5,3	5,2	11,4	10,5	6,9	6,7	12,8	8,6

Tabellen 8a t/m 8e: percentage per leeftijdsgroep per wijk in 1993 en 2001

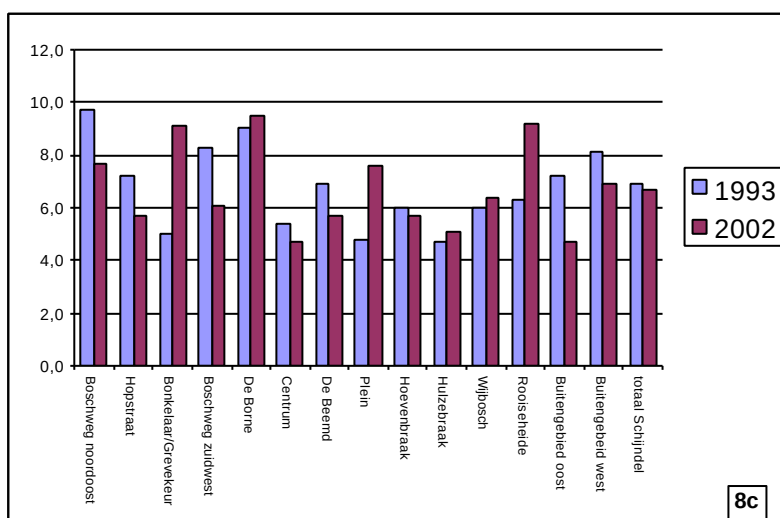
0-4-jarigen	1993	2001
Boschweg noordoost	4,2	4,7
Hopstraat	3,0	9,9
Bonkelaar/Grevekeur	11,0	5,0
Boschweg zuidwest	3,2	3,0
De Borne	5,6	3,0
Centrum	3,3	2,6
De Beemd	4,3	3,8
Plein	8,7	8,2
Hoevenbraak	3,4	4,1
Hulzebraak	4,7	9,9
Wijbosch	5,8	8,7
Rooiseheide	4,5	6,4
Buitengebied oost	5,8	9,6
Buitengebied west	4,1	4,6
totaal Schijndel	5,3	5,2

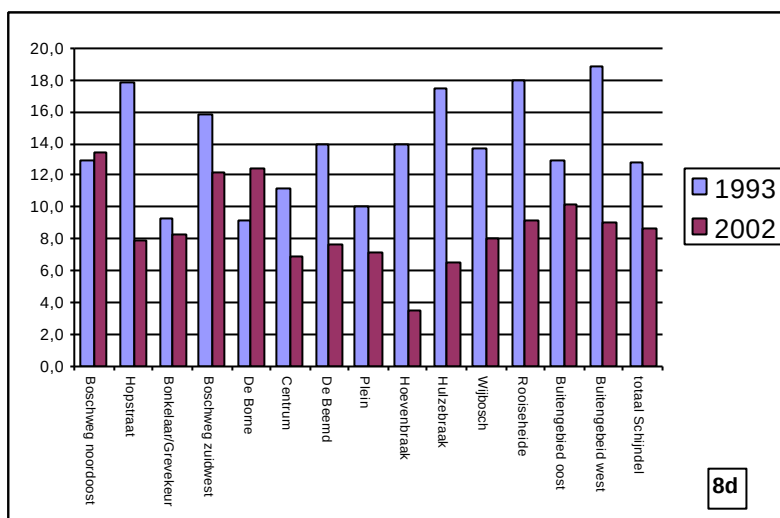
5-12-jarigen	1993	2001
Boschweg noordoost	14,1	9,6
Hopstraat	12,0	13,3
Bonkelaar/Grevekeur	15,5	13,6
Boschweg zuidwest	10,5	6,5
De Borne	16,3	9,9
Centrum	7,2	7,3
De Beemd	9,2	10,2
Plein	14,4	12,9
Hoevenbraak	8,8	8,4
Hulzebraak	8,5	12,7
Wijbosch	10,8	10,7
Rooiseheide	9,0	11,0
Buitengebied oost	10,6	11,9
Buitengebied west	5,3	11,7
totaal Schijndel	11,4	10,5

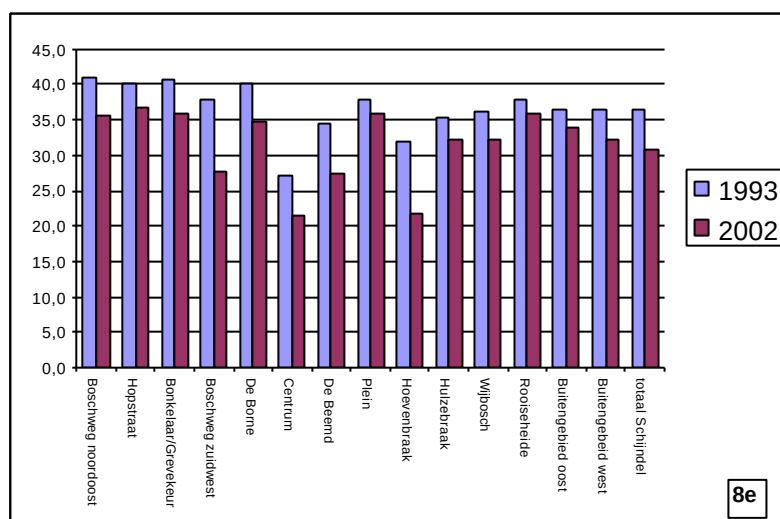
13-17-jarigen	1993	2001
Boschweg noordoost	9,7	7,7
Hopstraat	7,2	5,7
Bonkelaar/Grevekeur	5,0	9,1
Boschweg zuidwest	8,3	6,1
De Borne	9,0	9,5
Centrum	5,4	4,7
De Beemd	6,9	5,7
Plein	4,8	7,6
Hoevenbraak	6,0	5,7
Hulzebraak	4,7	5,1
Wijbosch	6,0	6,4
Rooiseheide	6,3	9,2
Buitengebied oost	7,2	4,7
Buitengebied west	8,1	6,9
totaal Schijndel	6,9	6,7

18-25-jarigen	1993	2001
Boschweg noordoost	13,0	13,5
Hopstraat	17,8	7,9
Bonkelaar/Grevekeur	9,3	8,3
Boschweg zuidwest	15,8	12,2
De Borne	9,2	12,4
Centrum	11,2	6,9
De Beemd	14,0	7,6
Plein	10,1	7,2
Hoevenbraak	13,9	3,5
Hulzebraak	17,4	6,5
Wijbosch	13,7	8,0
Rooiseheide	18,0	9,2
Buitengebied oost	12,9	10,2
Buitengebied west	18,9	9,1
totaal Schijndel	12,8	8,6

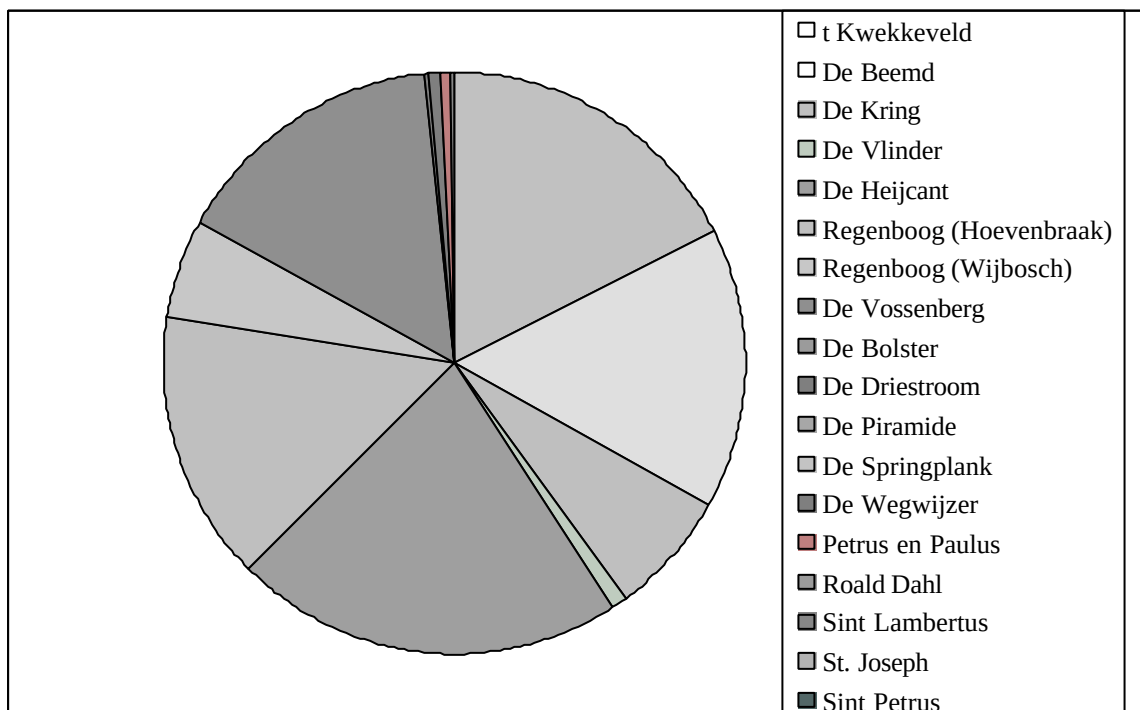

totaal 0-25 jarigen	1993	2002
Boschweg noordoost	41,0	35,5
Hopstraat	40,0	36,7
Bonkelaar/Grevekeur	40,8	36,0
Boschweg zuidwest	37,8	27,8
De Borne	40,1	34,7
Centrum	27,1	21,5
De Beemd	34,5	27,4
Plein	37,9	35,9
Hoevenbraak	32,0	21,7
Hulzebraak	35,2	32,1
Wijbosch	36,2	32,2
Rooiseheide	37,8	35,8
Buitengebied oost	36,4	33,8
Buitengebied west	36,4	32,3
totaal Schijndel	36,6	30,9

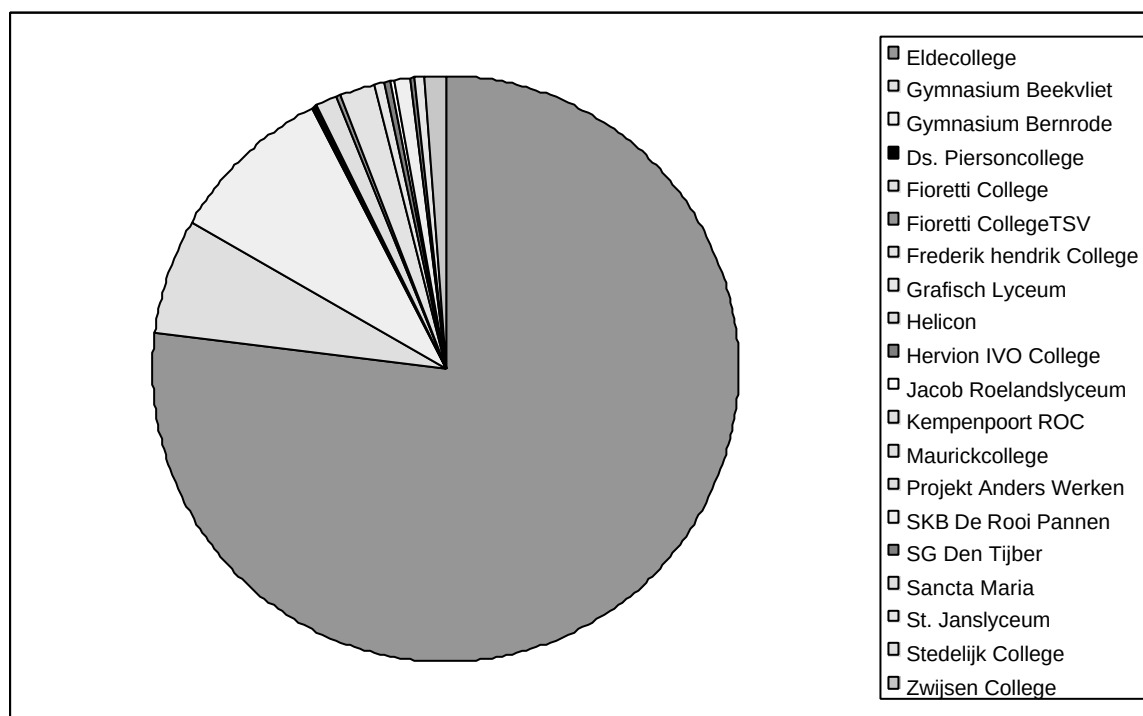
Tabel 9 basisonderwijs

		jongens	meisjes	totaal	percentueel
t Kwekkeveld	Schijndel	184	155	339	17,47%
De Beemd	Schijndel	151	153	304	15,66%
De Kring	Schijndel	71	64	135	6,96%
De Vlinder	Schijndel	6	10	16	0,82%
De Heijcant	Schijndel	238	183	421	21,69%
Regenboog (Hoevenbraak)	Schijndel	152	139	291	14,99%
Regenboog (Wijbosch)	Schijndel	56	52	108	5,56%
De Vossenberg	Schijndel	151	144	295	15,20%
De Bolster	St.M.Gestel	0	2	2	0,10%
De Driestroom	Den Bosch	0	1	1	0,05%
De Piramide	Vught	1	0	1	0,05%
De Springplank	St. Oedenrode	1	0	1	0,05%
De Wegwijzer	St.M.Gestel	5	4	9	0,46%
Petrus en Paulus	Veghel	2	9	11	0,57%
Roald Dahl	St.M.Gestel	1	2	3	0,15%
Sint Lambertus	Gemonde	2	0	2	0,10%
St. Joseph	Den Dungen	1	0	1	0,05%
Sint Petrus	Olland	0	1	1	0,05%
<i>totaal</i>		<i>1022</i>	<i>919</i>	<i>1941</i>	

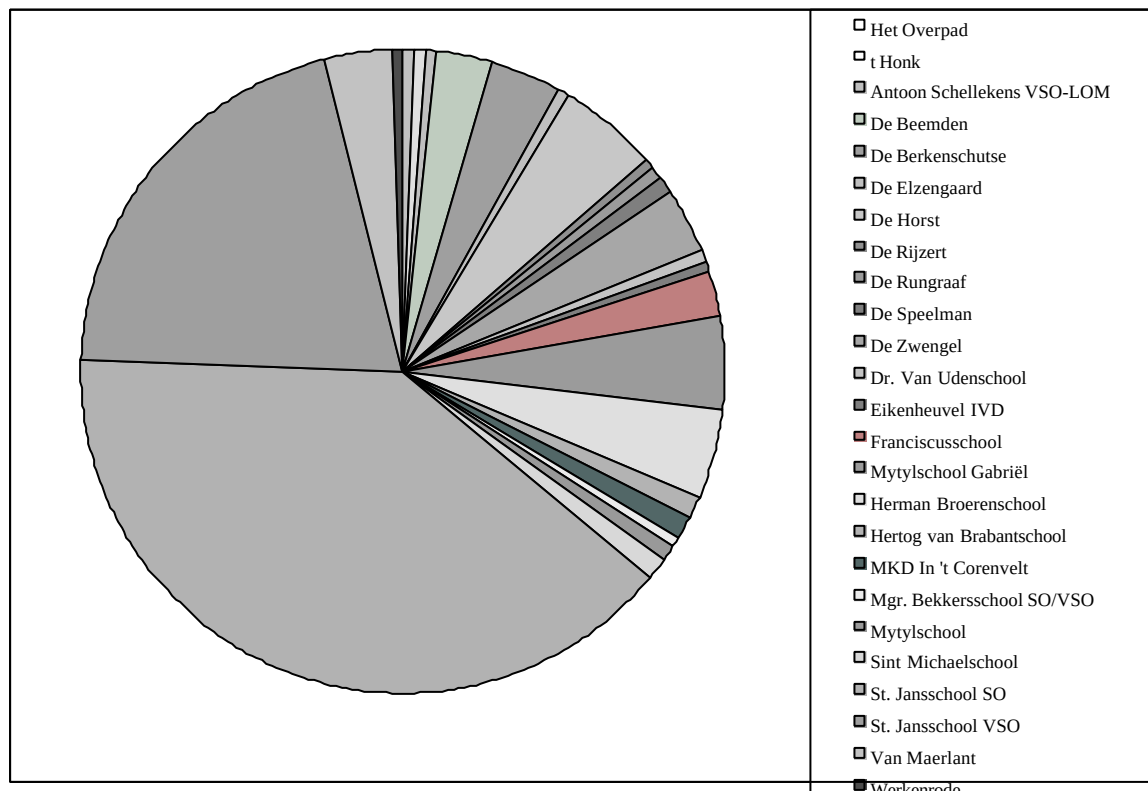
Tabel 10 voortgezet onderwijs

		jongens	meisjes	totaal	percentueel
Eldecollège	Schijndel	497	581	1078	77,00%
Gymnasium Beekvliet	St.M.Gestel	46	44	90	6,43%
Gymnasium Bernrode	Heeswijk-Dinther	72	55	127	9,07%
Ds. Piersoncollege	Den Bosch	0	2	2	0,14%
Fioretti College	Veghel	12	7	19	1,36%
Fioretti CollegeTSV	Veghel	1	0	1	0,07%
Frederik hendrik College	Den Bosch	19	11	30	2,14%
Grafisch Lyceum	Eindhoven	4	1	5	0,36%
Helicon	Den Bosch	1	0	1	0,07%
Hervion IVO College		3	3	6	0,43%
Jacob Roelandslyceum	Boxtel	0	1	1	0,07%
Kempengoort ROC	Eindhoven	1	0	1	0,07%
Maurickcollege	Vught	1	0	1	0,07%
Projekt Anders Werken	Schijndel	1	0	1	0,07%
SKB De Rooi Pannen	Eindhoven	8	3	11	0,79%
SG Den Tijber		3	0	3	0,21%
Sancta Maria		1	0	1	0,07%
St. Janslyceum	Den Bosch	3	2	5	0,36%
Stedelijk College	Den Bosch	1	1	2	0,14%
Zwijsen College	Veghel	10	5	15	1,07%
<i>totaal</i>		<i>684</i>	<i>716</i>	<i>1400</i>	

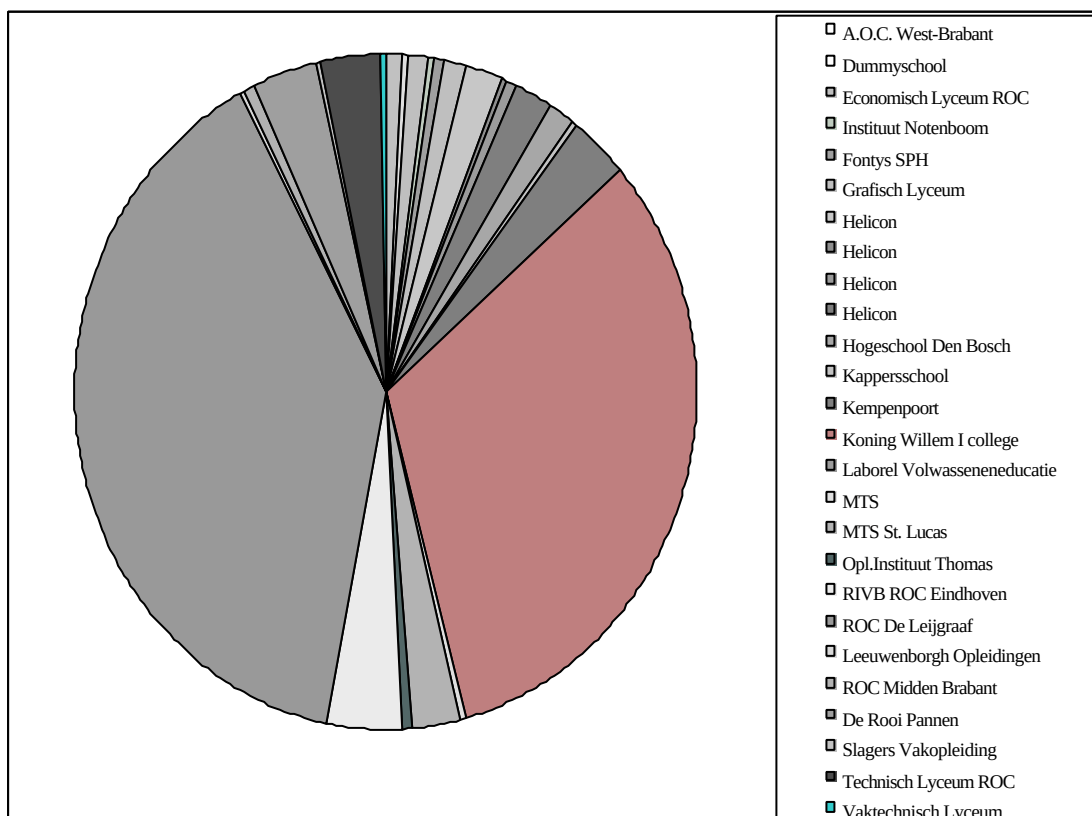
Tabel 11 speciaal onderwijs

		jongens	meisjes	totaal	percentueel
Het Overpad		1	0	1	0,54%
t Honk	Boxtel	1	0	1	0,54%
Antoon Schellekens VSO-LOM	Eindhoven	1	0	1	0,54%
De Beemden	Eindhoven	3	2	5	2,70%
De Berkenschutse	Heeze	2	5	7	3,78%
De Elzengaard	Den Bosch	1	0	1	0,54%
De Horst	Eindhoven	5	4	9	4,86%
De Rijzert	Den Bosch	1	0	1	0,54%
De Rungraaf		1	0	1	0,54%
De Speelman		1	1	2	1,08%
De Zwengel	Vught	5	1	6	3,24%
Dr. Van Udenschool		0	1	1	0,54%
Eikenheuvel IVD		0	1	1	0,54%
Franciscusschool	Veghel	3	1	4	2,16%
Mytyschool Gabriël	Den Bosch	9	0	9	4,86%
Herman Broerenschool	16	8	0	8	4,32%
Hertog van Brabantschool	Vught	2	0	2	1,08%
MKD In 't Corenvelt	Veghel	2	0	2	1,08%
Mgr. Bekkersschool SO/VSO	Eindhoven	1	0	1	0,54%
Mytyschool	Eindhoven	2	0	2	1,08%
Sint Michaelschool	Boxtel	1	1	2	1,08%
St. Jansschool SO	Schijndel	55	18	73	39,46%
St. Jansschool VSO	Schijndel	18	20	38	20,54%
Van Maerlant	Den Bosch	4	2	6	3,24%
Werkenrode		0	1	1	0,54%
<i>totaal</i>		<i>127</i>	<i>58</i>	<i>185</i>	

Tabel 12 beroepsonderwijs

		jongens	meisjes	totaal	percentueel
A.O.C. West-Brabant	Breda	3	1	4	0,92%
Dummyschool		0	1	1	0,23%
Economisch Lyceum ROC	Eindhoven	1	4	5	1,15%
Instituut Notenboom	Eindhoven	1	0	1	0,23%
Fontys SPH		0	2	2	0,46%
Grafisch Lyceum	Eindhoven	5	0	5	1,15%
Helicon	Boxtel	7	2	9	2,08%
Helicon	Deurne	1	0	1	0,23%
Helicon	Oss	0	2	2	0,46%
Helicon	Vught	4	4	8	1,85%
Hogeschool Den Bosch	Den Bosch	4	2	6	1,39%
Kappersschool	Den Bosch/Veghel	0	2	2	0,46%
Kempenpoort	Eindhoven	3	10	13	3,00%
Koning Willem I college	Den Bosch	78	61	139	32,10%
Laborel Volwasseneneducatie	Den Bosch	1	0	1	0,23%
MTS	Eindhoven	1	0	1	0,23%
MTS St. Lucas	Boxtel	5	5	10	2,31%
Opl.Instituut Thomas	Den Bosch	0	3	3	0,69%
RIVB ROC Eindhoven	Eindhoven	11	6	17	3,93%
ROC De Leijgraaf	Veghel	84	85	169	39,03%
Leeuwenborgh Opleidingen		1	0	1	0,23%
ROC Midden Brabant	Tilburg	1	2	3	0,69%
De Rooi Pannen		5	9	14	3,23%
Slagers Vakopleiding	Tilburg	1	0	1	0,23%
Technisch Lyceum ROC	Eindhoven	13	1	14	3,23%
Vaktechnisch Lyceum	Utrecht	0	1	1	0,23%
totaal		230	203	433	

Bijlage 5 Verklarende woordenlijst

trefwoord	Verklaring	Pagina
Integraal jeugdbeleid	Samenhangend jeugdbeleid	1
Jeugdzorg	(organisaties op het gebied van) jeugdhulpverlening	4
EBC	Educatief BasisCentrum	9
JSSS	Jeugd-Sport-Stichting-Schijndel	9
Big Deal	Voorlichtingsproject over middelengebruik en verslavingen in de jaren 1998-2000	9
Project SCORE	Sportstimuleringsproject tieners	9
GOA	Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid	11
IB-er	Intern begeleider basisonderwijs	17
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie	

Hoofddijnendocument actualisering integraal jeugdbeleid

In de in 1993 vastgestelde nota lokaal samenhangend jeugdbeleid zijn een aantal beleidsaanbevelingen en projectvoorstellen beschreven. Hiermee zijn concrete stappen gezet op het gebied van het integraal jeugdbeleid. Bij de actualisering van dit beleid is het zinvol terug te kijken naar wat gerealiseerd is en wat niet. Tevens is het nuttig aan te geven welke maatschappelijke ontwikkelingen in de afgelopen 8 jaren een rol spelen voor de herijking van het beleid.

Een terugblik

Hieronder is aangegeven wat er van de beleidsvoornemens uit 1993 terecht gekomen is en hoe actueel deze nog zijn.

		+	+/-	-	activiteit	beleid continu- eren	nieuwe input	(nieuw) speerpunt
Aanbevelingen								
1.	Er dient permanente aandacht voor jeugdbeleid te komen.		x				x	
2.	Jaarlijks demografische gegevens met betrekking tot jeugdigen per wijk actualiseren	x				x		
3.	Integrale advisering over beleidsonderwerpen met betrekking tot jeugd (verder) ontwikkelen		x				x	
4.	Er dient een structurele informatievoorziening opgezet te worden voor jongeren teneinde participatie bij het gemeentelijk beleid te bevorderen.		x		M50 jeugdgemeenteraad		x	
5.	Bij de ontwikkeling van bestemmingsplannen dient een aparte paragraaf gewijd te worden aan "de jeugd".			x			x	
6.	Naast prioriteit voor "bouwen voor ouderen" dient eveneens prioriteit gegeven te worden aan "bouwen voor jongeren".			x				x
7.	Ontwikkelen van een speelruimteplan	x			plan	x		
8.	Op het gebied van verkeersveiligheid dient er in de woonwijken een voorrangspositie te komen voor de zwakkere verkeersdeelnemer.		x		rechts voorrang 30/60 km	x		
Projecten								
1.	Structurele participatie jeugdigen bij beleid.		x		M50		x	
2.	Ontwikkeling opvoedingsondersteuning		x	x	EBC's			x
3.	Ontwikkeling speelruimteplan	x			in uitvoering	x	x	
4.	Vrije tijdsbesteding 13-17 jarigen	x			Bizzi	x		
5.	Culturele vorming en participatie	x			kunstbende Archimedes actieplan cultuurbereik		x	
6.	Verkeersveiligheid jeugdigen		x		3VO verkeersouders 30 km zones		x	
7.	Bevordering rol doorbreking			x				
8.	Arbeidsmarkttoeleiding	x				x		
Algemeen:								
	vuurwerkproject	x				x		
	project alcohol en andere drugs	x					x	x
	project kadervorming	x						
	project werk-/beleidsontwikkeling	x				x		

Buiten bovenvermelde projecten (uit de nota) zijn gedurende de afgelopen jaren nog een aantal projecten in gang gezet.

	project	huidige verantwoordelijke	opmerking	aanbeveling
A.	Jeugdhulpverleningsproject Schijndel (JPS)	Bureau Jeugdzorg	ingebied in regulier aanbod	handhaven
B.	Jeugdinformatiepunt	BIZZI	inbedden in ondersteuningsaanbod opvoeding in EBC's	zie E
C.	Big Deal		deels nog in uitvoering via de Gezonde school	speerpunt
D.	project SCORE	JSSS	implementeren in regulier aanbod BIZZI/jongerenwerk?	
E.	Educatieve Basiscentra	stuurgroep EBC		speerpunt
F.	Project straatgroepen	politie/jongerenwerker	samenwerking met wijkraden Schijndel In Gesprek nieuwe stijl	handhaven en verder ontwikkelen
G.	Project tieneropvang	BIZZI	scholierencafé	handhaven

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat er nogal het een en ander in gang gezet is in de afgelopen jaren. Een aantal witte vlekken, zoals die geconstateerd zijn de nota, zijn inmiddels ingevuld:

- vrije tijdsbesteding 13-17 jarigen Cultureel Jongerencentrum BIZZI
- jeugdhulpverlening locatie Bureau Jeugdzorg
- jeugdinformatie Jeugd InformatiePunt (JIP)

De nadruk heeft de afgelopen jaren dus met name gelegen op het invullen van geconstateerde “witte vlekken”. Enerzijds richtte de aandacht zich op het organiseren van de zorgstructuur voor jeugdigen in de problemen, de zgn. curatie; anderzijds ging het hierbij om een planmatige aanpak voor het creëren van voorzieningen (cultureel centrum, speelruimteplan); voorzieningen dus in het kader van het preventief jeugdbeleid.

Huidige situatie

Energie wordt op dit moment met name gestoken in de volgende onderwerpen:

- opvoedingsondersteuning
 1. Ontwikkeling van de samenwerking en afstemming binnen de EBC's met betrekking tot aandachtskinderen;
 2. steunpunt opvoedingsondersteuning per EBC;
 3. Ontwikkeling Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbeleid;
 4. Voor- en vroegschoolse educatie.
 - Beperking overlastsituaties
 - Communicatie tussen jongeren en hun omgeving
 - Activering (project score)
 - Aandacht voor risicovolle situaties (o.a. midde-lengebruik)
- straatgroepen

Met bovengenoemde onderwerpen hebben ook andere ontwikkelingen raakvlakken. Dit is ook logisch. De integrale benadering bij beleidsontwikkeling komt steeds beter uit de verf. Zaak is dan ook goed te onderscheiden in welke gevallen gericht beleid, waarbij de jeugd leidraad is, gerechtvaardigd is en wanneer volstaan kan worden met een jeugdparagraaf in een beleidsnota over willekeurig welk onderwerp.

Maatschappelijke ontwikkelingen

Het is niet mee vanzelfsprekend dat jeugdigen onbekommerd en onbezorgd als vanzelfsprekend opgroeien tot jong volwassenen. Al vroeg nemen kinderen kennis van (te?)veel zaken, die zich afspelen in de samenleving. Dit is een gegeven dat niet teruggedraaid kan worden, waar we onze ogen ook niet voor moeten sluiten en waarmee we dus moeten leren omgaan. Het is zaak (op een afstandje) jeugdigen te volgen en – waar nodig – adequaat de helpende hand te bieden. Gelukkig is de overgrote meerderheid sterk genoeg zonder al teveel kleerscheuren zich een zelfstandig bestaan te verwerven.

Met de vaststelling van nota “Inhoudelijke werkwijze Educatieve Basis Centra” is de basis gelegd voor een vroegtijdige signalering in die gevallen, waarin er sprake is van kinderen, die extra aandacht behoeven. Op deze wijze kunnen ouders ondersteund worden in de begeleiding van hun kinderen bij een ononderbroken ontwikkeling. Dit is belangrijk omdat het op jonge leeftijd meegeven van de nodige bagage meer effect heeft dan het op latere leeftijd moeten uitvoeren van een hersteloperatie. Naarmate het kind jonger is zal het accent meer liggen richting ouders en naarmate kinderen ouder worden zal dit accent langzaam verlegd worden naar de jeugdige zelf. De gemeente draagt hierbij de verantwoordelijkheid erop toe te zien – en zonodig maatregelen te treffen – dat de jeugdige voldoende bagage krijgt om als zelfstandig persoon zijn of haar gekozen weg te vervolgen.

Een aandachtspunt is verder de afgenomen tolerantie van mensen ten opzichte van elkaar. Dit geldt niet alleen voor jeugdigen onderling, ook voor volwassenen onderling en volwassenen en jeugdigen vice versa. Er lijkt meer gesproken te worden over elkaar dan met elkaar. Het gevoel van gebrek aan veiligheid neemt toe. Het gebrek aan communicatie verergert dit soort situaties alleen maar. Het project Schijndel in Gesprek heeft een goede functie vervuld en heeft handreikingen gegeven in de vormen van methodieken om deze non-communicatie te doorbreken.

Is het dan alleen maar kommer en kwel? Nee, gelukkig zeker niet. De huidige tijd biedt een scala aan mogelijkheden tot ontplooiing, ontspanning, recreatie, sportbeoefening, kunst en cultuur. En....met 85 tot 90% van de jeugdigen is weinig aan de hand. Deze groep vindt zijn weg wel.

Toekomstvisie

De komende planperiode (2002-2006) zal de aandacht zich richten op de navolgende thema's.

1. ononderbroken ontwikkeling van jeugdigen

- verder ontwikkelen van samenwerking binnen Educatieve Basis Centra
- ontwikkeling van steunpunten opvoedingsondersteuning
- verder ontwikkelen van een netwerk 12-
- vernieuwing afspraken binnen het netwerk 12+
-
-

2. communicatie: de jeugd en zijn omgeving en maatschappelijke participatie

- project straat groepen
- gebruik openbare ruimte
- tolerantie omgeving jegens jeugd
- deelname aan vrijwilligersactiviteiten
- ontwikkeling zelfbeeld
-
-

3. risicogedrag

- experimenteren
- middelengebruik
- verkeersgedrag
- Doe effe normaal;
-
-

4. culturele vorming en participatie

- met de eigenaar en exploitant van het Citytheater het behoud en/of versterking van de huidige functie voor jongeren nader bezien.
- Kunstbende
- kunsteducatie
- Cultureel Jongerencentrum BIZZI
-

5. discriminatie en tolerantie

- Schijndel in Gesprek
- 1Anderfestival
- info en voorlichting
- projectontwikkeling
- werkgroep tolerantie
-
-

6. wonen

- voldoende woningbouwcontingenten om natuurlijke groei te kunnen opvangen?
-

--	--

Dwarsverbindingen

Zoals al aangegeven is een integrale beleidsbenadering noodzakelijk. Er zijn een aantal beleidsterreinen, die een directe relatie met integraal jeugdbeleid hebben.

woon- en leefomgeving	▪ speelruimteplan ▪ 30-km zones ▪ verlichting ▪
visie kunst en cultuur	▪ actieplan cultuurbereik ▪ kunstbende ▪ kunsteducatie ▪
vrijwilligersbeleid	▪ activering ▪ vorming en ontwikkeling ▪ ontwikkeling sociale vaardigheden en verantwoordelijkheidsgevoel ▪
nota lokaal gezondheidsbeleid	▪ middelengebruik ▪ sport en beweging ▪

Doelstellingen

Onderstaand is een tabel aangegeven welke doelstellingen de gemeente zich stelt met betrekking tot het integraal jeugdbeleid in de planperiode 2002-2006

		2002	2003	2004	2005	2006
A. ALGEMEEN						
regierol gemeente		x	x	x	x	x
grotere rol van de spelers in het veld (samenwerking)		x	x	x	x	x
monitoring (gemeente)	0-meting	x				
	keuze/ontwikkeling instrument	x	x			
	uitvoering		x	x	x	x
B. PREVENTIEF BELEID						
01.	<i>ononderbroken ontwikkeling van jeugdigen</i>					
	realisering EBC-oost		x			
	realisering steunpunten opvoedingsondersteuning	x	x			
	realisering jeugdadviesteams per EBC	x				
	afronding ontwikkeling netwerk 12-		x			
02.	<i>jeugd en samenleving</i>					
	ontwikkeling samenhangend aanbod in samenwerking met Schijndel in Gesprek "nieuwe stijl" op het gebied van: ▪ communicatie jeugd/omgeving vise versa ▪ tolerantie t.o.v. "anderen" ▪ voorkomen overlast	x	x			
	uitvoering		x	x	x	x
03.	<i>risicogedrag</i>					
	voortzetting project "Doe effe normaal"	x	x	x	x	x
	voortzetting project "De gezonde school"	x	x	x	x	x
C. Curatief beleid						
01.	<i>netwerkontwikkeling</i>					
	vernieuwen afspraken netwerk 12+	x				
02.	<i>risicojongeren</i>					
	geen toename aantal probleemjongeren					
	voorzetten projectgroep straatgroepen	x	x	x	x	x
	voortzetting tieneropvang	x	x	x	x	x